

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Κυριότερον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχὸν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἑλληνικῆς παρασχὼν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ἡμερέας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐκρομενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΧΡΑΤΗ

ΕΞΩΣΤΡΕΙΚΟΙ: Ἐτήσια δραχμῶν 100 Ἐξέμνηος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΣΤΡΕΙΚΟΙ: Αἰδέουσι γράσει διατίμη. 50.— Ἀμερικῆς δολάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλων ἐν γένει ἴσθ ἑλλόν Κροτῶν σελήνια 10.

Ἐξέμνηος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἄρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήμεσε μηνός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὰ Βαρκάκια.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 23 Νοεμβρίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 51

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ BRUYÈRE

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγουμένον—

Γραμματικὴ: Α' Βραβεῖο: Γιαννάκης. Β' Βραβεῖο: Παῦλος καὶ Μαγδαληνή.

Γεωγραφία: Α' Βραβεῖο: Γιαννάκης καὶ Μαγδαληνή. Β' Βραβεῖο: Παῦλος.

Ἱστορία καὶ Κατήχησις: Τρία πρῶτα βραβεῖα ἐξ ἴσου.

Ζωηρὸς ζητωκραυγὴς χαιρετοῦν τὴν ἐκφώνησιν τῶν βραβευμένων.

—Τώρα ἔρχεται ἡ μικρὴ τάξη, ἀναγγέλλει ὁ θεὸς Βαρνάβας.

Ὅλοι οἱ μικροὶ τρέμουν ἀπὸ τῆ συγκλίνησίν τους.

Ἱστορία: Α' Βραβεῖο: κανεὶς. Β' Βραβεῖο: κανεὶς. Γ' Βραβεῖο: κανεὶς.

Οἱ μεγάλοι γελοῦν. Οἱ μικροὶ κοκκινίζουν σὰν παπαρούνες ἀπὸ τὴ ντροπὴ τους.

—Ἱστορία, ἐξακολουθεῖ ὁ θεὸς Βαρνάβας. Δ' Ἐπαινος: Γεώργιος.

Ὁ Ζοζὸς εἶναι κατενθουσιασμένος, Ὅλοι τὸν χειροκροτοῦν γιὰ τὸ θράμβῃ του.

Γεωγραφία: Οὔτε Α' Βραβεῖο, οὔτε Β'. Μόνον ἓνα Γ' στὸν Πέτρο, καὶ Α' Ἐπαινος στὴ Μαργαρίτα καὶ στὴν Ἐλενίτσα.

Λογικὴ: Α' Βραβεῖο: Μαργαρίτα. Β' Βραβεῖο: Πέτρος. Α' Ἐπαινος: Ἐλενίτσα. Β' Ἐπαινος: Ζοζὸς.

Γραμματικὴ: Οὔτε Βραβεῖο, οὔτε Ἐπαινος σὲ κανένα.

Ἱστορία καὶ Κατήχησις: Α' Βραβεῖο: Μαργαρίτα καὶ Ἐλενίτσα. Β' Βραβεῖο: Πέτρος. Γ' Βραβεῖο: Ζοζὸς.

Καὶ πάλι ἐκ-ύγονται ζωηρὰ χειροκροτήματα. Ἀλλὰ δὲν τελειώσαμε ἀκόμη. Νὰ τώρα ἡ θεὰ Ἀγλαΐα, ποὺ κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά τῆς σηκώνει ψηλὰ ἓνα μακρὸ κατάλογο κι' ἀναγγέλλει:

—Ἐδκαταστασία, καθαριότης, ὑπακοή, εὐγένεια, ραπτικὴ, πλεκτικὴ.

Τούτῃ τῇ φορὰ οἱ μικροὶ τρέμουν καὶ

Εὐγένεια: Α' Βραβεῖο: Μαργαρίτα. Β' Βραβεῖο: Μαγδαληνή. Γ' Βραβεῖο: Ἐλενίτσα.

—Στ' ἀγορία δύο Ἐπαινοὶ μόνον, γιὰ τὸν Γιαννάκη καὶ τὸν Παῦλο.

Ραπτικὴ: Α' Βραβεῖο: μόνον, Μαγδαληνή.

Πλεκτικὴ: Β' Βραβεῖο: μόνον, Ἐλενίτσα.

Ὑπακοή: ...
Τώρα δὶα τὰ κεφάλια σκύβουν. Ὁ παπὰς χαμογελά.

—Ὑπακοή, ξαναλέει μ' ἐπίσημη φωνὴ ἡ θεὰ Ἀγλαΐα.

—Χρὶ! κάνει ὁ θεὸς Βαρνάβας.

—Χρὶ! κάνει ἡ Πουλχερία.

—Χρὶ! χρὶ! χρὶ! κάνουν τρεῖς ἄλλες φωνές, μπρὲς καὶ πίσω ἀπὸ τὴν ἐξέδρα.

Ἐδῶ εἶν' ὁ κόμπως!

Ἐλὸς, ἡ θεὰ Ἀγλαΐα ἀναγγέλλει:

—Τώρα θὰ μοιράσουμε τὰ βραβεῖα σας.

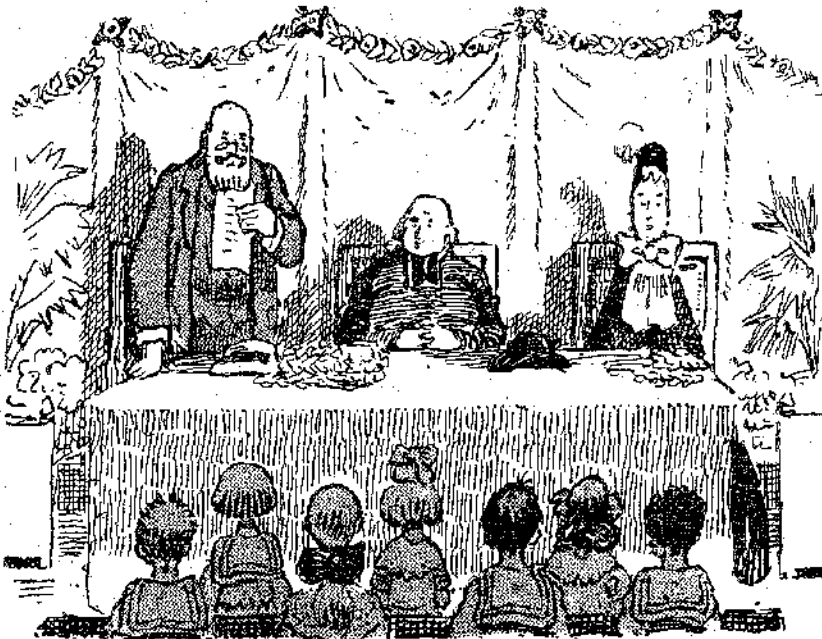
Μιά ὁμόθυμη ζητωκραυγὴ χαιρετίζει αὐτὴ τὴ δήλωσιν. Ὅλων οἱ καρδιὲς πάνε νὰ σπάσουν ἀπὸ τὸ χτυποκάρδι κι' ὁ καθένας προσπαθεῖ νὰ διακρίνει τί κρῦβουν, ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὰ λουλούδια, ἡ Μαρία κι' ἡ Ζωή.

—Θὰ σὰς τὰ μοιράσουμε κατὰ ἡλικία, λέει ὁ θεὸς Βαρνάβας. Ἐγὼ θὰ καλῶ τοὺς βραβευμένους, ὁ ἀδελφωμάτος θὰ τοὺς στεφανώνει κι' ἡ θεὰ Ἀγλαΐα θὰ τοὺς μοιράζῃ τὰ βραβεῖα τους.

Ἡ πρὸ ἐπίσημη στιγμή ἔχει φθάσει.

—Πλησίασε, Παῦλο, λέει ὁ θεὸς. Πῆρες δύο πρῶτα βραβεῖα, δύο δευτέρα, ἓνα τρίτο καὶ δύο ἔπαινος.

Ὁ Παῦλος προχωρεῖ κοκκινίζοντας. Ὁ παπὰς τὸν στεφανώνει μ' ἓνα στεφάνο.

— Α' Βραβεῖο: Γιαννάκης. Β' Βραβεῖο... (Σελ. 601, στ. α')

σιωποῦν. Κανένας δὲν περιμένει Βραβεῖο.

Ἐδκαταστασία: λέει ἡ θεὰ Ἀγλαΐα. Ἐνα Βραβεῖο μόνον, κι' αὐτὸ Γ', γιὰ τὸν Γιαννάκη στ' ἀγορία καὶ γιὰ τὴν Ἐλενίτσα στὰ κορίτσια.

— Ζήτω! Ζήτω!

Καθαριότης: Κανένα Βραβεῖο, σὲ κανένα.

— Ζήτω! φωνάζει ἡ Πουλχερία, σείοντας τὴ σκούφια τῆς. Κανένας δὲν διαμαρτύρεται. Ὅλοι ξέρουν πὼς εἶναι σωστό.

νι από δάφνη, ή θειά Άγλατα του βά-
ζει στα χέρια ένα ωραίο κουτί, δεμένο
με μιά κόκκινη κορδέλλα. 'Ο Παύλος τὸ
ἀνοίγει με χέρια πού τρέμουν. 'Ω, τί
εὐτυχία! Μέσ' στὸ κουτί βρίσκονται χά-
μουρα, λουριζά, κουδουνάκια, ἕνα καμου-
τοῦκι. 'Ο, τι χρειάζεται τέλος γιὰ ἕναν ἀ-
μαξά. 'Ολόκληρη τὴ συντροφιά θὰ μπο-
ρῆ νὰ διευθύνῃ μ' αὐτὰ ὁ Παύλος.

— Μονάχα νὰ μὴν ὀδηγῆς τ' ἀλογά-
σου πάνω στὰ γεράνια, προσθέτει ὁ θεὸς
Βαρνάβας, χαμογελώντας.

'Η σειρά τὸν Γιαννάκη τώρα.
'Ο φύχραιμος Γιαννάκης προχωρεῖ
καὶ στέκεται χωρὶς νὰ δείχνῃ τὴ συγ-
κίνησή του.

— 'Ο Γιαννάκης
πῆρε παντοῦ πρῶ-
το βραβεῖο, ἐκτός
ἀπὸ τὴν ὑπακοή·
λοιπὸν ἔχει τὸν ἀ-
νώτερο βαθμὸ ἀπ'
δλους σας, λέει ὁ
θεὸς Βαρνάβας.

— Ζήτω! φωνά-
ζουν μικροὶ καὶ με-
γάλοι, ἐνῶ ὁ θριαμ-
θευτὴς διατηρεῖ
τὴν ἀπάθειά του.
'Ο παπὰς τὸν στε-
φανώνει με δάφνη
κι' ἡ θειά Άγλατα
τοῦ δίνει τὸ βρα-
βεῖο του. Ἐνα με-
γάλο βαρὺ κουτί.

— Τί νὰ εἶναι;
Τί νάχη κεῖ-μέσα;
φιθυρίζουν μεταξὺ
τους οἱ μικροὶ καὶ ἄλληλοκοιτάζονται.

Εἶναι ἀπλούστατα ἕνα κουτί με ὅλα
τὰ ἐργαλεῖα ποῦ χρειάζονται γιὰ ἕνα
μαραγκό: Πριόνια, διαβήτες, ξυλόλιμες,
τριβέλια κτλ. Τὸ κρυφὸ ὄνειρο τοῦ Γιαν-
νάκη, ποῦ ἀκτινοβολεῖ ἀπ' τὴ χαρὰ του.

Φωνάζουν τώρα τὴ Μαγδαληνή, ποῦ
ἀκούει ντροπαλῆ τὴν ἀπαρίθμηση τῶν
βραβείων της. Κι' ὅσο ὁ θεὸς Βαρνά-
βας τὰ διαβάζει ἀπὸ τὸν κατάλογο, ὁ
παπὰς βάζει πάνω στὸ κεφάλι της ἕνα
στεφάνι ἀπὸ ἀληθινὰ τριαντάφυλλα, κι'
ἡ θειά Άγλατα τὴν ἀγκαλιάζει καὶ τὴς
δίνει στὰ χέρια ἕνα πακέτο λευκὸ, δε-
μένο με γαλάζιες κορδέλλες.

Μέσα σ' ἕνα τόσο ωραῖο πακέτο δὲν
μπορεῖ νὰ εἶναι παρά ωραῖα πράγματα
κρυμμένα, κι' ἡ Μαγδαληνὴ βγάζει μιά
φωνὴ χαρὰς μάλις τ' ἀνοίγει καὶ βλέπει
ἕνα θουμάσιο σάκκο γιὰ ἐργόχειρο. Ἀ-
πὸ μέσα εἶναι ντυμένος με γαλάζιο με-
ταξωτὸ κι' ἔχει θήκες με δαχτυλήθρα,
φαλλίδι, βελόνες. Ἡ Μαγδαληνὴ, κατα-
μαγευμένη, περνάει τὰ σάκκο ἀπὸ τὸ
μπράτσο της καὶ τὸν σέρνει μαζί της ὁ-
λη τὴν ἡμέρα.

— Ἡ μικρὴ τάξη τώρα, λέει μ' ἀκό-
μη μεγαλύτερη ἐπισημότητα ὁ θεὸς.

Πρώτη εἶναι ἡ Μαργαρίτα. 'Ο κατὰ-
λογος τῶν βραβείων της δὲν εἶναι καὶ
τόσο μεγάλος, ἀλλὰ τὸ στεφάνι ποῦ ὁ
παπὰς βάζει, λίγο στραβά, πάνω στὰ κα-
ταρὰ μαλλιά της, εἶναι ὑπέροχο, κα-
μωμένο ἀπὸ κτκακόκκινα τριαντάφυλ-
λα, καὶ τὸ κουτί ποῦ τὴς δίνει ἡ θειά Ά-
γλατα εἶναι κι' αὐτὸ δεμένο με κόκκινη
κορδέλλα.

Ἀλλὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ κουτιοῦ εἶ-
ναι ἀκόμη ὑπαιότερο. Μιά μικροσκοπι-
κὴ κουζινίτσα μ' ἔδες της τὴς κατακόρ-
λες. Δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ὑπαιότε-
ρο δῶρο γιὰ τὴ Μαργαρίτα, ποῦ ἔχει
τόση κλίση στὴ μηχανική.

— Πέτρο, προχώρησε!

ἡ μικρὴ σφίγγει με ἀγάπη πάνω στὴν
καρδιά της τὸ βραβεῖο της, — μιά μι-
κρούλα χαριτωμένη κουκλίτσα.

'Η σειρά τοῦ Ζοζὸς τώρα, καὶ μὴ νο-
μίσετε ὅτι ὁ μικρὸς μὰς φίλος αἰσθάνε-
ται καθόλου τὸν ἑαυτὸ του δειλιασμένο.
Προχωρεῖ σὺν ἀνθρώπῳ, ποῦ ἔχει πε-
ποιθήσει στὸν ἑαυτὸ του καὶ στὴν ἀξία
του, καὶ ποῦ πάει νὰ δεχθῆ τὴν ἀμοιβὴ
τὴς ἐπιμέλειάς του. Στέκεται ἀπτόνη-
τος μπροστὰ στοὺς ἐπισήμους καὶ δὲν
χάνει τὸ θάρρος του, οὔτε εἶναι τὸ στε-
φάνι του, ποῦ τοῦρχεται πολὺ πλατὺ, χῶ-
νεται ὡς τὸ λαμῖο του. Κι' ὅλοι οἱ ἄλ-
λοι ξεποῦν σὲ γέλια. 'Ο Ζοζὸς λύνει
μ' ὀλη του τὴ σοβαρότητα τὸν σπάγγο
ποῦ εἶναι δεμένο
τὸ βραβεῖο του. Εἶ-
ναι ὑπέροχο τὸ βρα-
βεῖο τοῦ Ζοζὸς: Ἐ-
νας κατακόκκινος με
κουδουνάκια, ποῦ
γεμίζει χαρὰ κι' ἀ-
γαλλίαση τὴν καρ-
δούλα τοῦ μικροῦ.
Τὰ ξεχνᾷ ὅλα στὴ
στιγμὴ καὶ πάει σὲ
μιά γωνιά, γιὰ νὰ
πολαύσῃ ἀνενοῦχλη-
τα τὴν εὐτυχία του.

«Εἶναι ἑκτακτὴ ἡ συνουσία...» (Σελ. 605, στ. γ')

'Ο Πέτρος σηκώνεται με κάποια κρυ-
φὴ ἀνησυχία. 'Ενοίωσε μεγάλη χαρὰ
γιὰ τὰ δῶρα ποῦ ἔλαβαν οἱ μικροὶ τοῦ
φίλου, ἀλλὰ ἔχει πολλὲς ἀμφιβολίες γιὰ
κεῖνο ποῦ προορίζεται γι' αὐτόν, καὶ κα-
τὰ βάθος ἔχει μεγάλες ἀμφιβολίες καὶ
γιὰ τὴν ἴδια του τὴν ἀξία. Γι' αὐτὸ τὸ
λόγο εἶναι κόκκινος σὺν ἀστακὸς τὴν
ῶρα ποῦ ὁ παπὰς τὸν στεφανώνει με τὸ
πράσινο στεφάνι, καὶ τὰ χέρια του τρέ-
μουν λίγο, τὴν ὥρα ποῦ παίρνει τὸ μι-
στηριώδες πακέτο ἀπὸ τὰ χέρια τὴς
θειᾶς Άγλατας. Λύνει με βία τὸν σπάγ-
γο καὶ τώρα κοκκινίζει ἀκόμη περισσό-
τερο, ἀλλ' ἀπὸ χαρὰ. Τὸ ωραῖο κόκκι-
νο μπαλόνι ποῦ τοῦ χάρισαν, ἀξίζει πε-
ρισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ βραβεῖα.

Σὸ ἔλεονίτσα προχωρεῖ ντροπαλῆ, τό-
σο ντροπαλῆ καὶ με τὸ κεφάλι της τόσο
σκυμμένο, ὥστε ὁ παπὰς τὴς βάζει θεό-
στραβα τὸ στεφάνι της, ἕνα ωραῖο στε-
φανάκι ἀπὸ ἀσπρα τριαντάφυλλα, κι' ἡ
μικρὴ φίλη μὰς μὸλις τολμᾷ νὰ πάρῃ στὰ
χέρια της τὸ κουτί ποῦ τὴς προσφέρει
ἡ θειά Άγλατα. Κι' ἐπειδὴ μόνη της
οὔτε δοκιμάζει νὰ τ' ἀνοίξῃ, τὴς τὸ ἀ-
νοίγει ἡ Μαργαρίτα· ἀλλὰ τότε ὀλη ἡ
δειλία τὴς ἔλεονίτσας ἐξαφανίζεται, κι'

— Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, βλέπω πὼς
εἶστε εὐχαριστημένα με τὰ βραβεῖα σας.
'Η ἀλήθεια εἶναι πὼς ἀξίζατε αὐτὴ τὴν
ἀμοιβή, γιὰ τὴν καλὴ διαγωγή ποῦ δεί-
ξατε τὸν τελευταῖο καιρὸ καὶ ποῦ ἔκανε
νὰ ξεχάσουμε τίς πρώτες σας ἀταξίες.
(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΒΡΑΔΥ

Φεγγαράκι ἀπ' τὸ βουνὸ
χρυσόφαινο βγαίνει,
καὶ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ
τιγαλὰ ἀνεβαίνει.

Μὲς στὸν κήπο, στὴν αὐλὴ
φῶς λευκὸ σκορπίζει,
καὶ τὰ λουλούδια φιλεῖ
καὶ τ' ἀποκοιμίζει.

Μὲς στὴν ἡσυχὴ φασιά,
ποῦ κοιμάται, μπαίνει
καὶ χαϊδεύει τὰ πουλιά
καὶ σιγὰ διαβαίνει.

* Ὑστερα τοῦ φεγγαριοῦ
τῆς γυρνῶν τὸ μάτι
φέγγει πάνω στοῦ παιδιοῦ
τὸ λευκὸ κρεβάτι.

Τὸ παιδάκι τ' ἀγαπᾷ
τὸ χρυσο φεγγάρι,
κι' ἔστειλε ὄνειρα γλυκὰ
τ' ἀσπρὸ μαξιλάρι.

M. A. S.

**Ο ΟΥΡΑΝΟΣ
ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΑΡΡΩΣΤΗΣ**

Βλέπω ἕνα κομμάτι οὐρανὸ ἀπ' τὸ
μικρὸ παράθυρό μου ποῦναι στὸ βέθος
τὴς αὐλῆς.

Τὸ βλέπω ὀλη μέρα, καὶ τίς νύχτες
τᾶστέρια μου κρατοῦν συντροφιά.

Ἀπ' τὴν ἀπέραντη φύση ἔχω κατὰ
δλότεια δικό μου, κανεὶς δὲ βλέπει τὸν
οὐρανὸ μου ὅπως ἐγὼ Φανερῶματα μου
φέρνει ἀπ' τίς ἐποχές, κι' ἀπ' τίς πλα-
τεῖες θάλασσες μνημόματα. 'Όταν ξυπνῶ
τὸ πρωτὸ στὸ κρεβιάτι μου, ὁ οὐρανὸς ὁ
γαλανὸς μου λέει: «Χαίρονται τὸ φῶς
οἱ κάμποι, κι' ἀσπρίζουν οἱ μεγάλες
πολιτεῖες στὸν ἥλιο, κι' εἶναι τὸ γαλά-
ζιο μου ἀπλωμένο στὸ ἀπειρο!»

Εἶναι δειλινὰ ποῦ βράφεται ρόδιος
καὶ στέλνει φωτεινὸ χαιρετισμὸ στὸ γέ-
ρικο τοῖχο ποῦ ὑψώνεται ἀντικρὺ μου.
Καὶ μοῦ ζωγραφίζει ἠλιοβασιλέματα
μενεξεδιὰ καὶ κόκκινα, ἠλιούς ποῦ βά-
φουν με πορφύρα μακρινὰ νησιά σὲ φω-
τερὲς θάλασσες.

Εἶναι κι' ἀπομεσῆμερα ποῦ εἶναι τό-
σο λυπημένος! Ἐνα σύννεφο θαμπὸ τὸν
θολώνει. Θλίψη ἀπλώθηκε στὴ φύση —
σιγοκλαίει τὸ σύννεφο — κι' ἀκούω τὰ
δάκρυά του νὰ σταλάζουν στὶς πλάκες
τὴς αὐλῆς. Ἀχνες βρειῖες σκεπάσαν τὰ
ψηλὰ βουνὰ, βόγγησαν τὰ σύννεφα βα-
ριά κι' ἀντιλάλησαν οἱ ρεμματιῆς Ἀ-
στραφτερὲς ἀπειλὲς τοῦρανοῦ κάνουν νὰ
γέργουν τὰ περήφανα δέντρα στὰ δάση.

Τὰ βράδια, τᾶστέρια μου ἀνάθουν ἔ-
να-ἕνα στὸν οὐρανὸ μου. Εἶν' ἀστερά-
κια χλωμὰ καὶ μοιάζουν σὺν ἀρρωστοὶ
ποῦ δὲν πεθαίνουν ποτέ. Ἀλλὰ εἶναι φω-
τερὰ καὶ με κάνουν νὰ συλλογίζομαι τὰ
μάτια ποῦ φέγγει μέσα τους ἡ φλόγα
μὰς ἀκαίμητης ψυχῆς. Κι' εἶν' ἀστε-
ράκια κοκκινωπὰ κι' ἀστεράκια γαλά-
ζια. Ἐνας κόσμος γαλήνια, θλιμμένα
καὶ χαρούμενα ἀστέρια...

Καὶ γυρίζει ὁ κύκλος τῶν ἡμερῶν,
καὶ στὸ κομμάτι τοῦ δικοῦ μου οὐρανοῦ
βλέπω καθρεφτισμένη τὴν ἀνοιξη. Που-
λιά περνῶν στὸ διάφανο γαλάζιο τελά-
ρο του, καὶ μοῦ λέγε γιὰ δέντρα ποῦ
πρασίνησαν, γιὰ τὴ ζεστὴ πνοὴ ποῦ τυ-
λίγει τὴ φύση. Πολλὸ σπάνια ἕνα μικρὸ
ἄσπρο κουρελάκι παραδέρνει τρελὰ στὸ
φωτεινὸ κομμάτι τοῦρανοῦ μου. Εἶναι
μιά παραστρατημένη πεταλούδιτσα ποῦ
τὴν τρομάζει τὸ χάος τὸ μαυρὸ τὴς αὐ-
λῆς. Λουλούδια, λουλούδια ἕνα σωρὸ ἀν-
θίσαν στοὺς κήπους καὶ στὰ χλωρὰ λει-
βάδια· πᾶν νὰ χαρῶ τὴ ζωὴ ἀνάμεσά
τους, λέει τὸ ἀστατο πέταμα.

Κάποτε πάλι, ἕνα ἄσπρο τεμπέλικο
συννεφάκι πλέει ἀργὰ στὸ τετράγωνο
κομμάτι τοῦρανοῦ μου. Εἶδε τόσα πράμ-
ματα! Κι' ἔχει καιρὸ νὰ μιλήσῃ γιὰ ὅ-
λα. Λέει γιὰ τίς ἡμερωμένες θάλασσες,
γιὰ τᾶσημένα ποτάμια, γιὰ τίς λίμνες

τίς ἡσυχες ποῦ καθρεφτίζουν τὸν οὐρα-
νὸ, καὶ τὰ δέντρα ποῦναι στὶς ὄχθες τους.
Καὶ μοῦ κρατοῦν οἱ διήγησές του συγ-
τροφιά δάκρυα μέρα.

'Όταν ἔρθει τὸ πυρὸ κλοκαίρι, ἔλος
μὴν ἄχνῃ ἀργυρῆ γίνετ' ὁ οὐρανὸς μου.
Κιτρίνω ὁ ἥλιος τὰ στάχια στὰ χω-
ράφια, καὶ πορφύρωσε τὰ φρούτα καὶ
φαντάζουν μέσ' στὰ πράσινα φύλλα τους.

Βγῆκαν οἱ θεριστᾶδες στοὺς κάμπους
καὶ θερίζουν καὶ τραγουδοῦν. Τὰ μά-
γουλά τους εἶναι κόκκινα, ἀναμμένα ἰ-
δρώτας στάζει ἀπ' τὰ μέτωπά τους. Κι'
ἔπειτα μοῦ λέει γιὰ τὰ μικρὰ πουλάκια
ποῦ γεννήθηκαν τὴν ἀνοιξη. Πῆραν ὀλα
φτεροὶ καὶ γέμισ' ὁ ἀέρας μαῦρα πετού-
μενα σημαδάκια.

Μὰ πῶς τὸν ἀγαπῶ τὸν οὐρανὸ μου

τὸ φη-λόπωρο! Εἶδα κάποτε διὰ μάτια
γαλάζια, ὀλα νοιγμένα, γεμάτα γαλήνη
καὶ φῶς. Κι' ὅμως κρύβαν τόσα δάκρυα!
Μοιάζει ἔκείνα τὰ μάτια ὁ οὐρανὸς τοῦ
φθινοπώρου, ποῦναι τόσο παράξενα γαλά-
ζιος, τόσο θεῖα γαλήνιος, καὶ κρύβει ἔτσι
περήφανα τὴ θλίψη του γιὰ τὸ χειμῶνα
ποῦ ἔρχεται. Τὶ παραμύθια ἔχει ὁ μου-
τὸς οὐρανὸς τοῦ χειμῶνα! Τὰ λέει στὰ
ξέφυλλα δέντρα, τίς σκοτεινὲς νύχτες, καὶ
τρίζουν ἀπὸ τρόμο.

'Η ἄλπιδα κι' ἡ χαρὰ τὴς ζωῆς θά-
φτηκαν κάτω ἀπ' τὰ χιόνια καὶ περιμέ-
νουν τὴν ἀνοιξη νὰ τίς ἀναστήσει.

'Ἐχω ἕνα κομμάτι οὐρανὸ δικό μου
καὶ καθρεφτίζει μέσα του, γιὰ μένα, ὀλη
τὴ ζωὴ καὶ τὴν ὁμορφιὰ τὴς ἀπέραντης
φύσης.

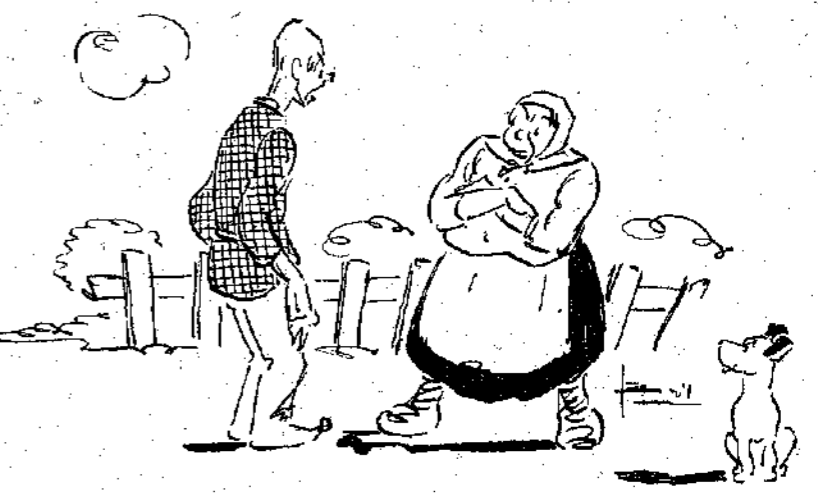
ΜΥΡΙΝΗ

Σ Π Ι Ρ Τ Ο Μ Ο Ν Α Χ Ο

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ.

— Ἐλα δῶ σύ! Ἐλα μου δῶ!..
'Η κηρὰ-Γιάννα, πασαλειμμένη ἀ ὀμα με κροκοῦς κι' ἀσπράδια, κρᾶ-
ζει τὸ μοναχογιό της καὶ τὸν ἀοχίζει:
— Τ' ἤταν πάλι αὐτό; Ἄ, μὰ σύ, παιδί μου, εἶσαι ἀ ν υ π ὀ φ ε ρ τ ο ς!..
Μέτρα τίς ζημιές καὶ τίς νίλες ποῦ μοῦβιανες ἀπὸ ποοχτές: μοῦ βρώμισες τὸ
κρέας, μοῦ ἰωφες τὸ ξένο ποικάμισο, μοῦσπασες ἕνα καλάθι ἀβγά!.. Δὲ μοῦ
λές, τί νὰ σὲ κάνω; Ἐγὼ δὲν θὰ κοτῶ πᾶ νὰ σὲ στεῖλω σὲ δουλειά!..

Καλὰ λέει ὁ κόσμος πῶς εἶσαι κούτεντὲς καὶ μισός! Τώρα καταλαβαίνω καὶ
γιατί ἔφυγες ἀπὸ τὴ χώρα καὶ μοῦ γύρισες ἔδῳ. Τέτοιες ζημιές θάκανες στὰ-
φενικὰ σου καὶ θὰ σ' ἔδερναν. Γι' αὐτό... Ναι, μὰ ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σὲ
δέρω. Κι' ἐπειδὴ ἐοῦ δὲν θὰ βάλῃς μυαλό ἀν δὲν δαρθῆς, θὰ σὲ ξαναστεῖλω
στὴ χώρα. Φεύγα! Μόνο σ' ἕνα χέρια θὰ γίνῃς ἀνθρώπος!

Τοῦ κάκου ἐκλάψε ὁ Ἀνεμιμᾶς, τοῦ κάκου δικαιολογηθῆκε, ὑποσχέθηκε,
παραικάλεσε: Ἡ μάννα του τὸν ἔστειλε στὴ χώρα.

Ἄραγε θὰ γίνῃ κεῖ-πέρα ἀνθρώπος; Ὅταν θὰ ξέση πὼς κάθε ζημιὰ ποῦ
θὰ κάνῃ, θὰ τὴν πληρώνῃ στὸν ἀπέντη του ἢ θὰ τρώῃ ἔξω, θάχῃ ἄραγε τὸ
νοῦ του, θὰ βάλῃ ἐπιτέλους μυαλό;

'Εγὼ ἀμφισβᾶλλω. Ἄμα εἶναι κανεὶς γεννημένος σ π ί ρ τ ο μ ο ν ἄ χ ο, δύσ-
κολα γίνεται ἀνθρώπος. Πάλι δὲν ξέρω. Μὲ τὴν ξενιτιά καὶ τὴν ἡλικία, μπορεῖ
νὰ διορθωθῆ κι' ὁ Ἀνεμιμᾶς. Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶναι κακὸ παιδί.
Κι' ἡ καλοσύνη δὲν εἶναι μικρὸ πράμμα...

(Τέλος)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΘΕΑΤΡΟ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

«Ε, αυτό πιά μ' άφησε μ' ανοιχτό το στόμα.»

Τι τρέλλα πού ήταν! σάν αληθινό! Σε λίγο φτάνει μια νέα γυναίκα, λυόκομη και μαυροφόρα. Είναι η πρώην ντόνα, η περιφρονημένη Μπόνου, που πρώτη φορά τη βλέπω, γιατί δεν την είχα προφτάσει στην α' πράξη. Τραγουδάει πρώτα μονάχη κι' έπειτα χτυπά το κουδούνι του θυρωρείου. Ένας καπουτσίνας ανοίγει μια θυρίδα και βγάζει ένα κλεφτοφάναρο για να ιδή ποιος είναι τέτοιαν ώρα... Η πριμαντόνα ζητεί τον ήγούμενο, ο ήγούμενος βγαίνει έξω, στην πλατεία, κι' η πριμαντόνα του λέει, — πάντα, έννοείται, τραγουδιστά, — πως θέλει να γίνει καλόγρια. Κι' ακολουθεί άμέσως η χειροτονία. Αυτά όλα δεν έρχονται βέβαια πολύ φυσικά σε τόπο και χρόνο. Αλλά τί τα θέλετε, πού τ' θέαμα είναι εκπληκτικό κι' ή μουσική θαυμασία! Τι είπα πριν ο καϊμένος ο Νόνιος ο Κατασάτης; Η μουσική και το θέαμα στην όπερα είναι το πάν!

Ο καπουτσίνας λοιπόν διαπλατώνει την πόρτα της γοτθικής εκκλησίας, και φαίνεται μέσα το άλ τ ά ρ ε, ο βωμός, με τ' α κ ρ α δ ι α άναμμένα. Ύστερα βγαίνουν από την εκκλησία ένα σωρό άλλοι καπουτσίνοι με χοντρές λαμπάδες άναμμένες. Αραδιάζονται στην πλατεία σε δυο στήλες, Άνάμειά τους, ο ήγούμενος οδηγεί την πριμαντόνα στο βωμό. Όλοι τραγουδούν: ή πριμαντόνα, ο ήγούμενος και το κόρο των καπουτσίνων. Και σιγά-σιγά, άνεπαίσθητα, επάνω από τη μεγαλόπρεπη τελετή, τ' όλόφωτο φεγγάρι περπατά, άπομακρύνεται άπ' τήν κορφή του καμπαναριού, άνεβαίνει στον ουρανό...

«Ε, όταν πέφτη ή αύλαία, δεν χειροκροτώ πιά, δεν φωνάζω μ' τίς. Είμαι κατάπληχτος, έκμηδενισμένος, βουβός και... λυπημένος πού αυτή ή μαγεία τέλειωσε τόσο γρήγορα.»

«Ημέρες κατόπι μιλούσα για τ' ό πρώτο μου θέατρο Προπάντων είχα να κάνω μ' εκείνο τ' ό φεγγάρι. Μού άφησε τή μεγαλύτερη έντύπωση άπ' όλα όσα είδα. Τι όμορφο, τί φυσικό, τί αληθινό, τί θάμια, τί μαγεία! Έλεγα, έλεγα, ά τέλειωτα...»

«Αλλά ένα βράδυ, στο τραπέζι όπου είχ' αρχίσει πάλι τ' όδια, ο πατέρας μου μούκοψε τή φόρα: — Όψ! μ' άσκότισες πιά με τ' ό φεγγάρι σου! Δέ μού λές, σε παρακαλώ, ήταν π' όμορφο τάχα... άπό τ' ό φυσικό; Κόκκαλο έγώ! Μπορούσε, αλήθεια, τ' ό ψεύτικο, τ' ό

χάρτινο φεγγάρι τού θεάτρου νάταν π' ό όμορφο άπό τ' αληθινό, όπως τ' όβλεπα νά βγαίνει άπ' τή θάλασσα, νάνεβαίνει σιγά σιγά και νά στέκεται καμιά φορά, comme un point sur un i, άπάνω άπ' τ' ό πανύψηλο καμπαναριό τού Άγίου; Κι' όμως ποτέ δεν είχ' άφήσει τόσα θαυμαστικά για τ' ό φυσικό αυτό φεγγάρι.

Τελοςπάντων, άπ' όλη αυτή τήν ιστορία, δυό πράγματα θυμίζουσι ζωηρότερα: τ' ό φεγγάρι τής σκηνης και, σάν επιθύμιο, τ' ό λόγο τού πατέρα μου.

Πολλές φορές όμως κατόπι συλλογίστηκα και τή μοιραία αυτή σύμπτωση: Τ' ό πρώτο μου θέατρο, τ' ό πρώτο έργο πού έβλεπα στο θέατρο, άδιάφορο άν ήταν μια όπερα, — λεγόταν «Ίσχυς τού Πεπρωμένου». «Ω, ποιος νά μού τ' όλεγε

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια από τ' ό προηγούμενο —

Πολύ θά ήθελα νά βοηθήσω τ' ό Ζάκ σ' αυτή τή δουλειά. Αλλά δυστυχώς, οι ρίμες δεν συγγενεύουν με τή λογιστική, κι' άφού μάταια προσπάθησα νά καταλάβω τ' ό νόημα των ιερογλυφικών αυτών, τ' ό παράτησα ύστερα άπογοητευμένος.

«Ο Ζάκ όμως τ' ό κατάφερε θαυμάσια. Με τ' ό κεφάλι σκυμένο πάνω σ' ό χαρτί, έγραφε κι' έσδυσε αριθμούς κι' οι μεγάλες στήλες δεν τον τρώμαζαν καθόλου. Κάθε τόσο, μέσα σ' ό δουλειά του, γύριζε σέ μένα και μούλεγε, λιγάκι άνήσυχος για τή σιωπή μου: — Είμαστε κι' εγώ, ε; Μήπως βαρέθηκα νά κάθεται μοναχός;»

Δεν είχα βαρεθεί, αλλά λυπόμουν πού τον έβλεπα νά κοπιάζει έτσι κι' έλεγα άπό μέσα μου: «Γιατί ζω εγώ σ' αυτό τόν κόσμο; Δέν είμαι άξιος νά κάνω τίποτα και μόνον νά τυραννώ τόν κόσμο και κάνω νά κλαίνε εκείνους πού μ' αγαπούν.»

Κι' οι μέρες πού ακολουθήσαν πέρασαν κι' αυτές με τόν ίδιο τρόπο. Ο Ζάκ δούλευε ώρες πολλές σ' ό γραμμή, χωμένος ως τ' ό λαιμό στους αριθμούς. Έγώ καθόμουν κοντά σ' ό φωτιά άμύλητος, και κάθε τόσο έρριχνα μέσα ένα ξόλο νά καιέ.

Κατ' ό μεσημέρι, όταν ο Ζάκ ήταν άπορροφημένος στους αριθμούς του, έγώ έφτανα σ' ό πόρτα πατώντας σ' ό γύαλο κι' έφωνα σιγά-σιγά, λέγοντας: — Ζάκ, φεύγω.

«Ο Ζάκ ποτέ δέ με ρωτούσε πού πήγαινα. Καταλάβαινα όμως, άπό τ' ό άνήσυχο και θλιβερό ύφος πού μούλεγε: «Φεύγεις;», ότι δεν είχα καμιά εμπιστοσύνη σέ μένα. Άπό μέσα του σίγουρα θάλεγε: «Άν πάει πάλι σ' ό θέατρο

τήν άξέχαστη εκείνη βραδιά, π' ό μού ήταν γραφτό, π' ό π' ό μ' ένο, νάφιερώσω τή ζωή μου σ' αυτή τήν τέχνη, και π' ός ύστερ' άπό τριάντα χρόνια, σ' ό έδιο εκείνο θεατράκι τής πατρίδας μου, μια άξέχαστη επίσης βραδιά, θά μαζευόνταν όλοι οι καλοί μου Ζακυθινόι, — κι' ή γριά μητέρα μου σ' ένα θεωρείο, κι' ή γέρος πιά φίλος μου Νόνιος ο Κατασάτης σ' ένα κάθισμα τής πλατείας, — για νά ιδούν και νά χειροκροτήσουν με τόσο ένθουσιασμό τή «Φωτιστή Σάντρα», ζωηρανεμένη μπροστά τους άπ' τήν άθάνατη Κυβέλη, και νά στείλουν σέ μένα, έξόριστο εδ' ό στήν Άθήνα, ένα τόσο συγκινητικό τηλεγράφημα! Η Ισχύς τού Πεπρωμένου...»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

και τόν μπλέξουν οι θεατρίνοι, αλοίμονο!» Και ποιος ξέρει άν δεν είχα δικιο ο Ζάκ! Άν πήγαινα σ' ό θέατρο κι' έβλεπα τήν Τριμα Μπορέλ και τους άλλους «συναδέλφους», ποιος ξέρει άν δέ θά με κατάφεραν νάφήσω πάλι τόν καϊμένο τ' ό Ζάκ... Αλλά ο Θεός έβαλε τ' ό χέρι του και δεν πήγα...

Ένα βράδυ, γυρίζοντας άπό τ' ό μυστηριώδη περίπτερό μου, φώναξα χαρούμενος μόλις μπήκα μέσα: — Ζάκ, μια καλή είδηση! Βρήκα θέση!... Δέκα μέρες τώρα έτρεχα, χωρίς νά σοφ' π' ό τίποτα... Άπό αύριο πηγαίνω διεθυντής σ' ό εκπαιδευτήριο Ουλύ, εδ' ό κοντά, σ' ό γειτονιά μας... Θά πηγαίνω σ' ός έφτά τ' ό πρωί και θά φεύγω σ' ός έφτά τ' ό βράδυ. Θά περνάω πολλές ώρες μακριά σου, αλλά κάτι θά βγάλω και θά μπορώ νά σε βοηθήσω.

«Ο Ζάκ σήκωσε τ' ό κεφάλι του και μού είπα, κάπως άκρυφα: — Μπράβο, Δανιήλ, κάνεις καλά νά με βοηθήσεις λιγάκι, γιατί δεν τ' ό βγάσω πιά πέρα μοναχός μου... Δέν ξέρω τί έχω, αλλά κάμποσο καιρό τώρα νιώθω πολύ άσχημα τόν εαυτό μου...»

«Ένας δυνατός βήχας δεν τόν άφωσε νά εξακολουθήσει. Πέταξε τήν πένα του με λύπη και ξάπλωσε σ' ό καναπέ... Καθώς τόν είδα εκεί χλωμό, άπίστευτα χλωμό, ή τρομερή όπτασία τού όνειρου μου πέρασε πάλι μπροστά σ' ό μάτια μου... Αλλά μόνο για μια στιγμή. Σχεδόν άμέσως ο Ζάκ σημάθηκε και γέλασε καθώς είδε τήν τρομαγμένη όψη μου.

«Δέν είναι τίποτα, κουτέ! Λίγη κόπωση, γιατί δούλεψα πολύ αυτές τίς μέρες... Τώρα πού βρήκες και σ' ό θέση, θά δουλεύω λιγότερο, και πιστεύω σέ λίγες μέρες νά είμαι όλότελα καλά.»

Τ' όλεγε τόσο φυσικά και τόσο γελαστά, ώστε τ' ό θλιβερό μου προαισθήματα έφυγαν μονομιάς και δεν άκουγα πιά τ' ό μαύρα τους φτερά νά χτυπούν μέσα σ' ό μαυλό μου.

Τήν άλλη μέρα, μπήκα σ' ό άκται δευτέρου Ουλύ.

Μέ όλα τ' όν πομπώδη τίτλο του, τ' ό εκπαιδευτήριο Ουλύ ήταν ένα άστελο σχολιουδάκι, πού τ' ό κρατούσε μια γριά κυρία. Φοιτούσαν εκεί καμιά είκοσιριά διαβολάκια, άπό κείνα τ' ό πολύ μικρά, πούρχονται σ' ό σχολείο με τ' ό φαγητό τους σ' ό καλαθάκι, και με τήν άκρη άπ' τ' ό πουκάμισό τους πάντα βγαλμένη άπό κάτω.

Αυτοί ήταν οι μαθητάί μας. Η κυρία Ουλύ τούς μάθαινε τραπέζια κι' έγώ τήν αλφάβητα. Έκτός άπ' αυτό, έπέβλεπα τ' ό παιδιά σ' ό δικλείμματα, σ' ό μιάν άλλη ήπου ύπηρχαν κόττες κι' ένας μεγάλος ένδιάνος, πού τ' ό μικρά τόν φοβόνταν με τ' ό σωστά τους.

Κάπου κάπου, όταν ή κυρία είχε π' ό δάγμα, άάρωνα μόνος μου τήν τάξη. Η δουλειά αυτή δεν ήταν βέβαια άξια για ένα «διδασκόντη», ώστόσο τήν έκανα χωρίς νά βρουνωμιώ, γιατί ή χαρά μου ήταν μεγάλη πού μπορούσα επιτέλους νά μ' ήν είμαι βάρος σ' ό Ζάκ...

Τ' ό βράδυ πού γύρισα σ' ό ξενοδοχείο Πιλουά, έβριση π' ό τραπέζι στρωμένο και τή μητέρα μου τ' ό Ζάκ νά με περιμένει. Μετά τ' ό φαγητό, κάναμε μια βόλτα σ' όν κήπο κι' ύστερα νυχτερεύαμε πλάι σ' ό φωτιά.

Αυτή ήταν όλη ή ζωή μας. Κάπου κάπου έρχόταν κανένα γράμμα άπό τόν κύριο ή τήν κυρία Έσοετ και τότε ήταν μεγάλη ήμέρα για μ' ες. Η μαμμά εξακολουθούσε νά μένει σ' ό θείο Μπατίστα. Ο μπαμπάς ταξίδευε πάντα για λογαριασμό τής Έταιρίας και οι δουλιές του δεν πηγαίνουν και πολύ άσχημα. Κόντευε τώρα νά έξοφλήσει τ' ό χρέη σ' ό Λυών και λογαριαζόσε ότι σ' ένα χρόνο, τ' ό πολύ δύο, θά μπορούσε νά μ' ες «μαζέψει» πάλι όλους σ' ό σπίτι.

Έγώ είπα νά φέρουμε τή μαμμά σ' ό Παρίσι, αλλά ο Ζάκ δεν ήθελε. — Όχι άκόμη, έλεγε μ' έν άνεξηγητο ύφος. Άς περιμένουμε λίγο.

Τ' ό λόγια του αυτά με πλήγωναν, κι' έλεγα μέσα μου: «Σίγουρα δεν έχει εμπιστοσύνη σέ μένα. Φοβάται μ' ήν κ' ανώ καμιά τρέλλα; όταν θά είναι δ' ή μαμμά, και τήν πικράνω. Γι' αυτό λέει νά περιμένουμε λίγο.»

Αλλά γελούμουν. Δέν ήταν αυτός ο λόγος, πού ο Ζάκ έλεγε εκείνο τ' ό «ας περιμένουμε λίγο».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ήταν σ' ός 4 Δεκεμβρίου... Γύρισα άπό τ' ό σχολείο γρηγορώτερα άπό τ' ό συνειθισμένο, γιατί τ' ό πρωί εί-

χα άφήσει τ' ό Ζάκ λιγάκι άδιάθετο και κουρασμένο, κι' άνυπομονούσα νά μάθω π' ός ήταν.

Καθώς περνούσα άπό τήν κήπο, έπεσα άπάνω σ' όν κύριο Πιλουά, πού στεκόταν πλάι σ' ό συκιά και μιλούσε σιγανά μ' ένα χοντρό κύριο, πού πολεμούσε με πολλή κόπο νά κουμπώσει τ' ό γάντια του.

Ζήτησα συγγνώμη και πήγα νά φύγω, αλλά ο κύριος Πιλουά με κράτησε: — Μιά λέξη, κύριε Δανιήλ.

Ύστερα γύρισε σ' όν ξένο κύριο και τού είπα, σ' ά νά συνέχιζε μια όμιλία: — Είναι ο νέος πού σ' ες είπα Νομίζω πως θά κ' αμετε καλά νά τόν προειδοποιήσετε.

Σταμάτησα αστασιμένος. Για τί πράγμα ήθελε νά με προειδοποιήσει ο χοντρός κύριος; Για μια στιγμή, σιωπούσαν κι' οι δυο με κάποια άμηχανία. Ο κύριος Πιλουά έκνε π' ός κοίταζε τή συκιά του, σ' ά νά θελε νά νάκαλύψει τ' ό σόκα πού δεν είχα. Ο γαντοφορεμένος κύριος πολεμούσε άκόμη νά κουμπώσει τ' ό γάντια του... Τέλος όμως άποφάσισε νά μιλήσει, χωρίς όστόσο νά ήρσει ή ψυχή τ' ό κουμπί.

Κύριε, μού είπα, είμαι είκοσι χρόνια τώρα γιατρός τού ξενοδοχείου Πιλουά και τ' ό λ' άνω νά είπω ότι... Μά έγώ δεν τόν άφησα νά συνεχίσει. Όταν άκουσα τή λέξη «γιατρός», τ' ό αίμα μου πάγωσε.

«Ήρθατε για τόν αδελφό μου; ρώτησα τρέμοντας. Είναι πολύ άρρωστος; Δέν πιστεύω νά ήταν κακός άνθρωπος αυτός ο γιατρός. Τή στιγμή όμως εκείνη τόν άπασχολούσαν πολλ' ό γάντια του και, δίχως νά πολυσκεφθεί ότι τ' ό λόγια του θά μού έξοχίζαν τ' ό σπλάχνα, μού είπα βάνκισα: — Άν είναι άρρωστος... Μά φαντάζομαι πως δέ θά βγάλη τή νύχτα...»

Ήταν ο κεραυνός ο ίδιος. Τ' ό σπ' ό, ο κύριος, ο Πιλουά, ο γιατρός, όλα σ' ό σ' ό φούριαν μπροστά μου κι' άναγκάστηκα νά στηλωθώ σ' ό συκιά για νά μ' ήν π' όσω... Ηξέρα νά χτυπά καλά ο γιατρός τού ξενοδοχείου Πιλουά!... Χωρίς νά παρατηρήσει τήν τρυφή μου, εξακολούθησε ήσυχ, και πάντα χωρίς νά φήσει ήσυχ τ' ό γάντια του.

Είμαι κακιάζουσα φθίση τής χειρότερης μορφής... Δέν γίνεται τίποτα, δυστυχώς. Άλλωστε, με είδοποιήσατε πολύ άργά.

Δέ φταίω εγώ, γιατρέ, είπα ο κύριος Πιλουά, πού κοίταζε όλοένα τή συκιά του, (τόκανε για νά κρύψει τ' ό δάκρυά του ο καϊμένος,) δέ φταίω εγώ. Τ' όξερ' άπό καιρό πως ήταν άρρωστος και τού είπα τού έδλογημένου παιδιού νά φωνάξει γιατρό, μ' άν δεν ήθελε νάκούσει... Τ' όκανε για νά μ' ήν τ' ό μάξει τόν αδελφό του. Α, ήταν πολύ ά-

γαπημένα αυτά τ' ό παιδιά! Πάρα πολύ! Ένας λυγμός άπελπισίας βγήκε μέσ' άπό τ' ό σπλάχνα μου.

«Έλα, παιδί μου, κάνε κουράγιο, μού είπα ο άνθρωπος με τ' ό γάντια... Ποιος ξέρει. Έχει πού είναι άνίσχυρη ή επιστήμη, ή φύση πολλές φορές είναι παντοδύναμη... Θάρρα πάλι αύριο τήν αύγή.»

Χαιρέτησε κι' έφυγε ικανοποιημένος, γιατί είχα κατορθώσει πιά νά κουμπώσω τ' ό γάντια του.

«Εμείνα λίγο άκόμη έξω για νά σκουπίσω τ' ό δάκρυά μου και νά ήσυχάσω λιγάκι. Ύστερα μ' άζεψα όλο μου τ' ό κουράγιο και μπήκα σ' όν κάμαρα σ' άν άξένοιαστος.

Πάγωσα μ' αυτό πού είδα μπροστά μου: Ο Ζάκ, βέβαια για νά μ' άφήσει ελεύθερο τ' ό κρεβάτι, είχε βάλει ένα στρώμα σ' όν καταπέ και ήταν ξαπλωμένος εκεί, χλωμός, κατάχλωμος, ξπαράλλαχτος με τ' ό Ζάκ πού είχα ιδεί σ' όνειρό μου.

Η πρώτη μου σκέψη ήταν νά τρέξω κοντά του, νά τόν πάρω σ' όν άγκαλιά μου και νά τόν πάω, δέν ξέρω πού — αλλά νά μ' ήν τόν άφήσω σ' ό θέση εκείνη, πού τόσο μού θυμίζε τ' ό άπαισιο όνειρό μου. Όταν πέρασε όμως αυτή ή σκέψη κι' είδα τ' ό Ζάκ ξαπλωμένο ήριστικά σ' ό μοιραία εκείνη θέση, έπ' ό τ' όνειρό μου μού είχε π' ός πως έμελλε νά πεθάνει, τότε τ' ό θάρρος μου όλο μ' έγκατέλειψε.

Δέ μ' όρεσα πιά νά κρατήσω τή μάσκα τής προσποιητής φειδρότητας πού παίρνει κανείς για νά ένθαρρύνει τους έτοιμοθανάτους, κι' έπ' όσα γονατιστός μπροστά σ' όν καναπέ, έντ' ό δάκρυά μου έτρεχαν σωστό ποτάμι. Ο Ζάκ γύρισε σέ μένα με κόπο: — Σ' ό σ' ό, Δανιήλ;... Φάνεται πως είδες τ' ό γιατρό, ε; Κι' άφού τού είπα τού χοντρού αυτού νά μ' ήν σ' ό τρομάξει. Αλλά βλέπω πως σου τ' ό είπα όλα... Δίς μου τ' ό χέρι σου, αδελφούλη μου... Ποιος νά τ' ό φαντασθεί αυτό! Οι άνθρωποι π' όνε σ' ό Νίκαια για νά γίνουν καλά άπό τή φθίση, κι' εγώ π' όνα κ' ήν άρρώστησα... Έλα τώρα! Έτσι κα- θώς κάνεις; μού παίρνεις όλο τ' ό θάρρος μου. Και, ξέρεις, δέν είμαι και πολύ γενναίος. Τ' ό πρωί, μόλις έφυγες, κατάλαβα πως χειρότερου. Έστειλα νά φωνάξω τόν παπα τού Άγίου-Πέτρου κι' ήθελε κοντά μου και μού είπα όρατα λόγια... Δέν ξέρεις τί καλός πού είναι! Κι' έχει τ' ό ίδιο όνομα με τ' ό φίλο σου τόν καθηγητή σ' ό Σαρλάντ.

Κουράστηκε κι' έπαψε, κλείνοντας τ' ό μάτια. Μού φάνηκε πως θά ξεψυχούσε κείνη τή στιγμή κι' έβαλα τίς φωνές: — Ζάκ! Ζάκ!

Με τ' ό χέρι του μούκαμε νόημα νά πάψω.

Τη στιγμή αυτή άνοιξε ή πόρτα και μπήκε ο κ. Πιλουά μαζί μ' έναν χοντρό άνθρωπο, που έτρεξε στον καναπέ φω- νάζοντας:

— Τι μαθαίνω, κύριε Ζάκ! Είναι δυ- νατό;...

— Καλημέρα, Πιερότ! είπε ο Ζάκ, ανοίγοντας πάλι τα μάτια. Ήμουν βέ- θαιος πως θάρχόσουν άμέσως... Κάνε μου τή χάρη, Δανιήλ. Έχουμε ιδιαίτε- ρα με τον κύριο Πιερότ.

Ο Πιερότ έσκυψε το αγαθό του κε- φάλι στο μαξιλάρι του Ζάκ, και κάμπο- ση ώρα μιλούσαν σιγά και μυστικά, ενώ έγω στεκόμουν αστασιμένος σε μίαν ά- κρη...

Έξω νύχτωνε σιγά-σιγά. Οι άνθρω- ποι του ξενοδοχείου έκαναν νοήματα, δείχνοντας το παράθυρό μας. Ο Ζάκ κι ο Πιερότ μιλούσαν ολοένα. Κάπου κάπου άκουγα τον Πιερότ νά λέει, με μια φωνή κλαμένη:

— Ναι, κύριε Ζάκ... Έννοια σου, κύριε Ζάκ!

Εγώ δέν τολμούσα νά πλησιάσω. Στα τελευταία όμως ο Ζάκ με φώναξε και μου είπε:

— Δανιήλ, χροσέ μου, σ' αφήνω, άλ- λά έχω μια παραγγουριά: πως δέ σ' α- φήνω μοναχό στη ζωή. Έχεις τον Πιε-

ρότ, τον καλό μας Πιερότ, που σε συγ- χωρεί και στο έξής θά σταθεί αυτός στο πόδι μου.

— Ω, ναι, κύριε Ζάκ, δίνω υπόσχε- ση γι' αυτό! Θα κάμω δ,τι μπορώ για τόν Δανιήλ.

— Βλέπεις πως σ' αγαπά! είπε ο Ζάκ. Μόνος σου δέν θά κατόρθωνες πο- τή νά φτιάξεις τόν σπυτικό, ενώ με τή βοήθεια του Πιερότ θά τή καταφέρεις γρήγορα... Κοίταξε νά είσαι καλό και φρόνιμο παιδί, και προπάντων - έλα νά στο πδ σ' αυτό! νά μήν πικραίνεις τή καμένη τή μαύρα μάτια!...

Εδώ ο άγαπημένος μου σταμάτησε νά ξεκουραστεί. Ύστερα μου είπε πάλι:

— Όταν τελειώσουν όλα, νά γράψεις στο μπαμπά και στη μαμμά. Κοίταξε θ- μως νά τούς τόν πεις με τρόπο, νά μή πικραθούν πολύ. Καταλαβαίνεις τώρα γιατί δέν ήθελα νά φέρω τή μαμμά; Δέν έκανα νά είναι εδώ. Τέτοιες σιγι- μές τίς σκοτώνουν τίς μυννάδες.

Σταμάτησε και μās έκανε νόημα νά μεριάσουμε. Μήπως ο παπός, πλησίασε στο κρεβάτι, άναψαν δυό κεριά στο τραπέζι κι άρχισε ή έραστολεστία.

Όταν τελείωσε κι αυτό, πάλι ο Ζάκ με φώναξε κοντά του

— Φίλησέ με, μου είπε με τή φωνή του που έσβουε πιά.

Έσκυψα και τόν φίλησα. Του πήρα τόν χέρι μέτξ στο χέρι μου, και τόν κράτησα έτσι σφιχτά ώρες ελόκλη- ρες... Δέ σάλευε πιά ο Ζάκ, ούτε μιλούσε. Μόνο κάπου κάπου τόν χέρι του σάλευε μέσα στο δικό μου, σά νάθελε νά μου πει: «Τό αισθάνομαι πως είσαι κοντά μου...»

Ξαφνικά ένα τίναγμα τή ραξε ελόκληρο τόν κορμί του. Άνοιξε μια στιγμή τή μάτια του, κοίταξε γύρω του, κοίταξε μένα, και τή χείλη του σάλεψαν χωρίς νά βγά- λουν ήχο... Ύστερα τίπο- τα πιά... Ήταν πεθα- μένος...

Όλη εκείνη τή νύχτα φυ- σούσε φροδρός άνεμος, και τόν χιονόνερο του Δεκεμβρι χτυπούσε με όρμη στο πα- ράθυρο. Πάνω στο τρα- πέζι, στην άκρη του δωμα- τίου, ένας άσημνός Έταυ- ρωμένος έλαμπε ανάμ- σα στα δυό κεριά, και μπροστά του ένας παπός ήταν γονα- τισμένος και προσευχόταν σιγανά...

Ξαφνικά, ο παπός σηκώ- θηκε και με πλησίασε:

— Προσευχήσου και σύ,

μου είπε, χτυπώντας με στον ώμο. Θα σε άνακουφίσει.

Τίτε μόνο τόν άναγνώρισα... Ή- ταν ο παλιός μου φίλος στο σχολείο του Σαρλάντ, ο άδός Ζερμάν ο ίδιος... Ή θλίψη, με είχε τόσο τσακισμένον, ώτσα δέ δοκίμασα έκπληξη, που τόν εί- δα σά νά ήταν κάτι φουικό.

Τήν ήμέρα που ο Πιτσιρίκος έφρευε από τόν σχολείο, ο άδός Ζερμάν του είχε πει: «Έχω στο Παρίσι έναν άδε- ρφό, που είναι παπός... Άλλά δέ σου δίνω τή διεύθυνσή του, γιατί είμαι αί- γουρος πως δέ θά πξς...»

Νά τώρα πως τάφερα ή τύχη! Ο παπός αυτός είχε έρθει νά δώσει στο Ζάκ τήν τελευταία κοινωνία. Τήν έπο- χή αυτή άκριβώς βρισκόταν κι ο άδ- ός Ζερμάν στο Παρίσι, και τόν βράδυ της 4 Δεκεμβρίου του είπε:

— Πήγα και κονώνησα ένα κακό- μοιρο παιδί που πεθαίνει, εδώ κοντά. Δέν πξς και σ' νά προσευχηθείς γι' αυτό;

Ο άδός Ζερμάν απάντησε:

— Θα τόν μνημονεύω αύριο στην προσευχή μου. Πώς είναι τόννομά του;

— Είναι ένα όνομα από τή μεσημ- βρινά μέρη. Ζάκ Έσσετ νομίζω... Ναι, Ζάκ Έσσετ.

Τόννομα αυτό τόν θύμισε τόν δασκαλάκι του Σαρλάντ. Και χωρίς νά χάσει λε- πτό, έτρεξε στο ξενοδοχείο Πιλουά. Κα- θώς μπήκε, με είδε νά κρατώ τόν χέρι του έτοιμηνάτου. Δέ μου μίλησε, αλλά τόν έδιωξε όλους κι' είπε δτι θάμενε αυτός νά ξενοχτήσει. Γονάτισε εκεί και βυθίστηκε στην προσευχή του.

Από τή στιγμή που μου μίλησε χτυ- πώντας με στον ώμο, υπάρχει στην μνή- μη μου ένα μεγάλο κενό. Ωστόσο θυ- μομαι - σάν κάτι που έγινε από πολ- λούς αιώνας - μια μακριά, πορεία που έκανα στή λάσπη του Παρισίου, πίσω από τή μαύρη νεκροφόρα. Θυμάμαι που βάζεχα χωρίς καπέλλο, ανάμεσα στον Πιερότ και στον άδός Ζερμάν. Βρέχει, βρέχει αδιάκοπα κι' οι ψυχρές στάλες μās χτυπούσε στο πρόσωπο. Ο Πιερότ κρατεί μια μεγάλη όμπρέλα, και τή ράσα του άδός Ζερμάν γυαλίζουν μου- σκεμένα...

... Άργότερα, βρίσκομαι μόνος μου με τόν Πιερότ. Γυρεύει άμάξι και δέ βρίσκει. Πηγαίνουμε ολοένα και τόν κε- φάλι μου γυρίζει. Έπιτέλους, νά τόν κα- τάστημα πρώην Λαλιούτ... Άνεβαί- νουμε άπάνω... Στο πρώτο πάτωμα, οι δυνάμεις μου μου φεύγουν. Άδύνατο νά προχωρήσω. Κάθομαι σ' ένα σκαλί.

Ο Πιερότ με παίρνει στην άγκαλιά του μισπεθαμένο, κι' εγώ, μέσα στον πυρετό μου, άκούω τή βροχή που χτυ- πείε ολοένα τή τζάμα.

Βρέχει, βρέχει, βρέχει αδιάκοπα!

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

ΤΟ ΚΑΚΟ ΠΟΥ ΕΠΑΘΑ

[Από τόν 'Ημερολόγιο της Κικής]

Είμαι πιά μεγάλη. Όταν άγκαλιάζω τόν μπαμπά και τόν φίλο, χωρίς νά ψη- λώσω πολύ στις μύες τών ποδιών μου ή νά πηδήσω όπως άλλοτε, ο μπαμπάς φωνάζει ένθουσιασμένος:

— Καλέ, ίδες τήν Κική που μ' έφτασε!

Έφτασα τόν μπαμπά! Άίγο ακόμα θά φτάσω και τή μαμμά, αν κι' είναι τόσο παιδ ψηλή... Κι' όμως! θά τόν πιστέψω- τε; Δέν έχω ακόμα τόν δικαίωμα νά δια- βάζω δ,τι βιβλία θέλω! Όταν μ' άρε- σεί ένας τίτλος, όταν μ' έλ- κύει ένα κομψό, καλοδε- μέγο βιβλιαράκι, πρέπει νά ρωτήσω:

— Μπορώ νά τόν διαβά- σω αυτό;

Και τίς περισσότερες φο- ρές μου απαντούν:

— Όχι, όχι! Δέν είναι για σένα!

— Τι κρίμα! μουρμου- ρίζω.

— Έννοια σου και θάρ- θη καιρός που θά τή δια- βάζεις όλα. — με παραγο- ρούν.

Όταν μās έρχεται και- νένα καινούριο βιβλίο κι' όρμω νά τόν πάρω πρώτη, ή μαμμά τρέχει και μ' έμ- ποδίζει, σά ν' άπλωνα τόν χέρι μου στή φωτιά:

— Άς τόν θά τόν διαβά- σω πρώτα εγώ. Κι' αν εί- ναι για σένα, θά τόν δώσω.

Τόν παίρνει, τόν ξεφυλ- λίζει, τόν διαβάζει... Με τί άγωνία περιμένω τήν ά- πόφασή της! Άλλά τίς περισσότερες φορές ή μαμ- μά άποφαίνεται:

— Όχι! δέν είναι.

Τι κρίμα! Πώς ήθελα νά είναι! Κι' αυτό, κι' ε- λα τ' άλλα βιβλία, που τό- σο μ' άρέσουν απέξω...

Απορώ: Γιατί άρχω; Μήπως τώρα πιά δέν ξέρω, δέν καταλαβαίνω τή πράγ- ματα του κόσμου; Ή μήπως δέν είναι καιρός νά μάθω κι' όσα δέν ξέρω;...

Αφού έφτασα τόν μπαμπά και κοντεύω νά φτάσω και τή μαμμά! Άφού μπο- ρώ νά διαβάζω σε τρεις γλώσσες! Ή- θελα νά ξέρω: Τι κακό θά πάθω, αν δι- κάσω καιμιά φορά κανέν' άπ' αυτά τή βιβλία που ο μπαμπάς κι' ή μαμμά μου τ' άπαγορεύουν;

Ή ιδέα αυτή με κυριεύει: Τι κακό θά πάθω;

Κι' είμαι σχεδόν βέβαιη, πως όχι μόν- ο δέν θά πάθω κανένα κακό, παρ' ά- πεναντίας θάχω μια μεγάλη άπόλαυση,

μεγαλύτερη ίσως κι' από κείνη που μου δίνουν τή βιβλία που μ' αφήνουν νά δια- βάζω (Κι' έννοω τή καλύτερα, γιατί εί- ναι και κάτι σαχλά, κάτι κρύα, κάτι σχολαστικά!...)

Στό άτελιέ του μπαμπά, — μια εδρά- χωρη σάλα, που φωτίζεται άπ' τόν τα- βάνι κι' είναι γεμάτη ζωγραφίες, στους τοίχους, σε καθάλετα, σε χαρτοφυλάκια, παντού—όπάρχουν και δυό μεγάλες βι- βλιοθήκες. Πόσα ώρατα βιβλία, κλειδι- μένα κι' άπαγορευμένα! Στέκομαι μπρο- στά τους, διαβάζω τούς τίτλους κι' ή ι- δέα εκείνη μου ξανάρχεται: Τι κακό θά

«Βυθίζομαι στο διάβασμα...» (Σελ. 607, στ. γ')

φα που άρχίζει! Και πως θά προχωρή! Βυθίζομαι στο διάβασμα... Τά ξε- χνώ όλα... Και τίς βίβλιες που από στιγμή σε στιγμή μπορεί νά φύγουν, και τόν μπαμπά που από στιγμή σε στιγμή μπορεί νά γυρίσει...

Όχι, οι βίβλιες δέν έφυγαν. Γύρισε όμως ο μπαμπάς. Και μπαίνοντας στο άτελιέ, με τσάκωσε στα πράσσα!

— Κική! τί διαβάσεις εκεί!;

Ή φωνή του άνηχεί σ' αυτιά μου σάν κεραυνός. Άλαλιασμένη, πατιέμαι και, από ένστικτο, προσπαθώ νά κρύψω τόν βιβλίο πίσω μου.

Άλλά ο μπαμπάς τόν εί- δε, είδε και τή κλειδιά στην κλειδαριά τής βιβλιο- θήκης και κατάλαβ' εθύς:

— Φέρ' τόν δώ!... Άδ- τόν δέν θάνα άπ' τή δική σου!... Θα τόν πήρες από και μέσα!...

Μου τ' άρπαξε, έρριξε μια ματιά στο ξώφυλλο, χλώμιασ' ελαφρά και ψι- θύρισε:

— Δυστυχία μου!...

Κι' έπειτα ζωγρά, δυ- νατά, άγρια:

— Ός που διάβασες; Πές μου γρήγορα ός που διάβασες!...

Τρέμοντας, τόν έδειξα μια σελίδα:

— Ός εδώ!...

— Χιμ! πάλι καλά! μουρμούρισε ο μπαμπάς.

Ξανάβαλε τόν βιβλίο στή θέση του, κλείδωσε τή βι- βλιοθήκη κι' έβαλε τή κλει- διά στην τσέπη του.

Ή δίχην μου είχε τε- λειώσει. Ούτε άπολογία, ούτε τίποτα. Κι' εθύς βγή- κε ή άπόφασή:

— Γι' αυτό που έκαμες, θά τιμωρηθής όπως σου ά- ξίζει. Για έξη μήνες, ά- κοός; για έξη μήνες, — δέ θά διαβάσεις κανένα βιβλίο

άπολύτως! Μόνο τή μαθήματά σου. Και δοκίμασε νά τόν ξανακάνης. Οι έξη μήνες θά γίνουν χρόνος!

Ό,τι λέει ο μπαμπάς τόν κάνει. Και τώρα ξέρω καλά πως έξη δάκκερους μή- νες δέν θά μ' αφήσουν άλλο άπ' τή βι- βλία του σχολείου.

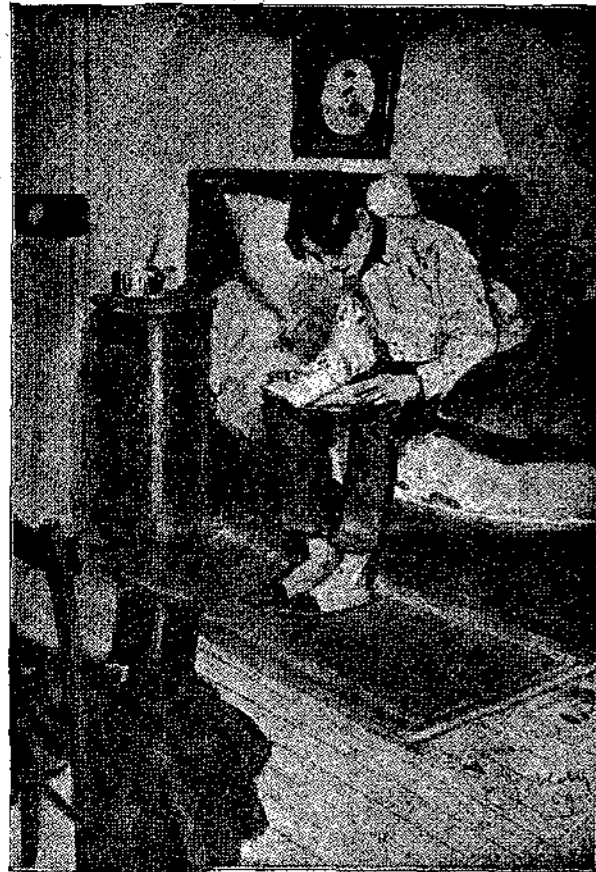
Αυτό τόν κακό έπαθα, παίρνοντας νά διαβάσω κρυφά ένα βιβλίο άπαγορευμένο.

Μά τήν άλήθεια, θά προτιμούσα τή φυλακή, — μια φυλακή όμως με βιβλία...

«Θάρθη καιρός που θά τή διαβάζεις θ- λα...» Κα! παιδες νά μου έδλεγε πως θάρ- χόταν καιρός που δέ θά διαβάζω τίποτα!

Άγ μπρέση τώρα, ός τόν ξανακάνω.

Για τήν άντιγραφή ΕΛΕΝΗ ΘΑΛΕΡΟΣ

«Ο Ζάκ τόν διάβασε άπ' τήν άρχή ως τόν τέλος.» (Σελ. 602, στ. α')

κροί και μεγάλοι, ἀγκαλιασμέ-
νοι όλοι σαν αδέρφια, περιμέ-
νουμε το δένδρον γιά να τόν
ἀποχαριστήσουμε...

Με δακρυσιμένα μάτια και με
κατεβασμένο κεφάλι απ' τη με-
λαγχολία, φεύγουμε ένας-ένας.
"Απαλά-απαλά χαιδεύουμε τα
δέντρα, τα λουλούδια, το κάθε-
τι, γιατί αυτό μας φέρνει στη
μνήμη μιὰ γλυκειά ιστορία.

"Ο διευθυντής με δακρυσιμένα
μάτια στεκεται στην πόρτα και
μας κοιτάζει. Τέλος μπαίνει μέ-
σα, γιατί κι' αυτό ή συγκίνηση
έχει κορυφωθεί...

Γιατί μου, τί χαρά!
τί απόλαυση! Κι' όμως θάρθη
ή μέρα που, βαριστημένοι απ'
όλα αυτά ταγάθα, θά ζητήσου-
με πάλι με λαχτάρα τη μαθητι-
κή ζωή... Και τότε θά ψιθυρί-
σουμε με πίσνα: «Παύσις! Θεέ
μου τί βράνα! Δέν αρχίζει πά-
λι τή σχολείο!»

Μικρός 'Αρτίστας

Ο ΣΚΑΗΡΟΤΕΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Κάποτε, σ' ένα χωριό της Γερ-
μανίας, κατόρθωσαν επιτέλους
να πιάσουν τόν αίτιο της κατα-
στροφής των σκαρτών. Ήταν
ένας τυφλοπόντικας. Έκείνος
πού τόν έβιασε, γιά να έβαινε
θή γιά τήν πράξη του, πήγε τόν
τυφλοπόντικα στον πάρεδρο του
χωριού. "Ο πάρεδρος θέλησε να
τόν τιμωρήσει αδυστηρά μπροστά
σ' όλους, γι' αυτό τούς διέταξε
να μαζευθούν τήν άλλη μέρα.

Τήν όρισιμένη ώρα ήταν όλοι
μαζεμένοι. "Ο πάρεδρος τους ε-
ρωτάσε καθένα ποιό θάνατο προ-
τιμούσε γιά τή δράση. "Άλλοι
έλεγαν να τόν κάψουν, άλλοι να
τόν σουβλίουν, άλλοι να τόν
βάλουν ζωντανό να βράσει, άλ-
λοι να τόν σκοτώσουν με τίς πέ-
τρες, κτλ.

"Ο πάρεδρος, αφού άκουσε ό-
λες τίς γνώμες, έφριξε ένα πλά-
γιο βλέμμα σ' ένα σιδερένιο κου-
τί που ήταν δίπλα του και είχε
μέσα τόν τυφλοπόντικα. Έξυσε
λίγο τή κεφαλή του, έστριψε τή
μουσάκι του, χαιδεψε τήν κοι-
λιά του και είπε:

"Φίλοι συμπολίτες, πρέπει
βέβαια να τιμωρήσουμε αθρόον
εδώ τόν άθλιο πολύ αδυστηρά
γιά τή μεγάλη κακά που μας έ-
κανε. Έσεις μοειπείτε πολλούς
σκληρούς θανάτους, αλλά εγώ
σκέφτηκα τόν πιο σκληρό απ' ό-
λους. Δέν πρόκειται να τόν βρά-
σουμε, ούτε να τόν κρεμάσουμε,
ούτε να τόν σουβλίουμε, αλλά να τόν
θάψουμε ζωντανό!

Οι χωρικοί χόρηκαν όταν ά-
κουσαν τήν τόσο δεικνή ιδέα του
παρέδρου τους. "Αμέσως δέχτη-
καν, πήραν τόν τυφλοπόντικα
και «έν πομπή και παρατάξει»
πήγαν και τόν έθαψαν χωρίς τή
κουτί, βέβαιοι πιά ότι πήγε απ'
τόν σκληρότερο θάνατο!..

(Από τή Γερμανική)

Ουράνιον Τόξον

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Η Παπαρούνα διαβάσει πώς
μερικά ζώα μένουν νεκρομένα
όλο τή χειμώνα.

— Εδύχισιμένα ζώα! ανακαί-
ζει εγώ ή κακομοίρα, ούτε δέκα
ώρες δέν μ' αφήνουν να ναιχω-
θώ στο κρεβάτι, παρά μου μη-
γουν τίς φωνές να σηκωθώ!

Μικρομέγαλη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ ΤΟΥ 1928

Παρακάτω δημοσιεύεται ή προ-
κήρυξη τού Δημοψηφισματος γιά τή
Ψευδώνυμα τού 1929. Έχει θά ι-
σθον οι νέοι συνδρομηταί τούς όρους
τού ενδιαφέροντος αυτού Διαγωνι-
σμού, πού δ σκοπός του είναι να
κάνη τά διαπλάσσοικα να παίρ-
νουν δσο τή δυνατό πιά άρατα ψευ-
δώνυμα με τήν έλπιδα να βραβευ-
θούν.

"Εδώ δημοσιεύονται τ' αποτελέ-
σματα τού περσιού. Έίχε προκη-
ρυχθεί με τούς ίδιους όρους, κι' απ-
ό τή Ψηφοδέλτια πού μου έστει-
λαν οι φίλοι μου, δέν έλαβα όπ' έ-
φει παρά μόνο δσα ήταν σύμφωνα
με τούς όρους αυτούς.

Α'. ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Αναγεν-
νηθείσα 'Ελλάς, έλαβε ψήφους
385 [40E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Ονει-
ροπλάχτρα, 376 [38E]. — Ναύα-
χος Μιαούλης 370 [37E]. — Τε-
τραπέρανη, 357 [36E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φαγκί-
σκος, 308 [31E]. — Τρελλοκρί-
τος, 285 [29E]. — Νάροισκος, 251
[26E]. — Αιμίλιος Γεωτοπολάς,
243 [24E]. — Μοκοκό, 225 [22E].
— Πορφυρογέννητη, 212 [21E].

ΕΠΑΙΝΟΣ: Γλυκομήλητη, 190
[19E]. — Γόρδιος Δεσμός, 175
[17E]. — Μαγεμένι Βασιλόπουλο,
162 [16E]. — Τρελλό Φοιτητάκι,
153 [15E]. — Πίστις-Πατριός, 136
[14E]. — Ανεγόννη, 127 [13E]. —
Αχ Πόλη, 108 [11E]. — 25 Μαρ-
τίου, 95 [10E]. — 'Ισπανιόλα, 77
[8E]. — Πόνου Δάκρυ, 63 [7E].

Β'. ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κάμμεν
Σέλλα. [40E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Έλλη-
νόπουλο, [38E]. — Κολοκορώνης,
[37E]. — Αυσόχαστον [36E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Νίνα Τσα-
κίρη, [31E]. — Κοκόλα τού Χω-
ριού, [29E]. — Πηλιοεπίτιμο Κε-
ρσάι, [26E]. — Βασ. Β. Μαλαμής,
[24E]. — Έκάβη, [22E]. — Φοιτη-
τής, [21E].

ΕΠΑΙΝΟΣ: 'Αρταμι, [19E]. —
Χρυσουγή, [17E]. — Βασιλείς τών
Λαών, [16E]. — Δούλη Δωδεκά-
νησος, [15E]. — Μπέν Χούρ, [14E].
— Βεατρική, [13E]. — Μάρφα,
[11E]. — Πολυπαθής Έλληνοπού-
λα, [10E]. — Κορόδιο, [8E]. —
Μαιζέλι Νιτούς, [7E].

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ ΤΟΥ 1929

1. — Έκλέξιμα ψευδώνυμα εί-
ναι μόνο δσα φάνηκαν στην Άλ-
φηλογραφία τού τόμου τούτου,
δηλαδή στη στήλη «Έγκρίσεις
Ψευδωνύμων», είτε νέα ψευδών-
υμα, είτε άνανεώσεις παλαιών,
στά φυλλάδια τή από τής Δε-
κεμβρίου 1928 μέχρι τού ση-
μερινού.

2. — Ός εκλογείς δικαιούνται
να λάβουν μέρος στο Δημοψηφι-
σμα: δωρεάν όλοι όσοι θά έ-
χουν ψευδώνυμο εγκεκριμένο, και
με πληρωμή λεπτών 20 κατά
ψήφον, ος νόμισμα ή γραμματό-
σημο, οι χωρίς ψευδώνυμο συν-
δρομηταί και τήδελφια των, κα-
θώς και οι κατά φύλλον άγο-
ρασταί.

3. — Από τή ός άνω (§ 1) εκ-
λέξιμα ψευδώνυμα, κάθε εκλο-
γείς έχει τή δικαίωμα να ψηφι-
ση δέκα, από ένα δηλαδή έως δέ-
κα, (όσα και όποια θέλει.) Γιά
κάθε όμως ψευδώνυμο πρέπει
να στείλει χωριστό Ψηφοδέλτιο
και χωριστό εισοσάλεπτο, εάν εί-
ναι από εκείνους πού δέν ψηφι-
ζουν δωρεάν.

Στό ίδιο ψηφοδέλτιο, εάν γρα-
φούν περισσότερα ψευδώνυμα,
μόνον ένα, τή πρώτο γραμμένο,
θά ληφθή όπ' όψει, έστω και αν
γιά τήλλα έστάλησαν εισοσάλε-
πτα.

4. — Τό ψηφοδέλτιο θά γίνει
ός εξής: Ένα κομμάτι χωριτί δ-
σο είναι περίπου τή μισό ενός δ-
πιστολικού δελταρίου. Από τή
ένα μέρος θά γράψετε μόνο τή
ψευδώνυμο πού ψηφίζετε. Και
από πιάσ τή δνομή σας, τή ψευ-
δώνυμό σας, όσοι έχετε, και τόν
τόπο τής διαμονής σας. 'Ιδού ό
τύπος τού ψηφοδέλτιου:

Τό εμπροσθιο μέρος:

Ψηφοδέλτιο τού 1929

Ψηφίζω
τό Ψευδώνυμο:

Ουράνιος Θόλος (π.χ.)

Τό όπισθιο μέρος:

Ο εκλογεύς:

Γεωργίος Α. Δημητριάδης

Ψευδ. Μπαμπούλας (π.χ.)

Α θ ή ν α ι

5. — Επιτρέπεται Α'. Να στα-
λούν πολλά Ψηφοδέλτια μαζί μέ-
σα στον ίδιο φάκελλο. ("Ένας
δηλαδή, αν θέλει, μπορεί να μα-
ζεύη τά Ψηφοδέλτια των φίλων
του, δσα κι' αν είναι, και να τή
στείλη μαζί με τή δική του.) Β'.
Νά υπογράψουν στό ίδιο, μεγα-
λύτερου άναλόγως σχήματος,
Ψηφοδέλτιο δύο, τρεις ή περισ-
σότεροι Έκλογείς, όταν ψηφι-
ζουν όλοι τή ίδιο Ψευδώνυμο.

Κοινό ψηφοδέλτιο δέν επιτρέπε-
ται μόνο, όταν οι εκλογείς ψη-
φίζουν Ψευδώνυμα διάφορα. Τό-
τε πρέπει να γίνεται γιά κάθε
ψηφίζομενο ψευδώνυμο χωριστό
κοινό ψηφοδέλτιο.

6. — Δέκα ψευδώνυμα, δσα θά
συγκεντρώσουν τούς περισσότε-
ρους ψήφους, θά βραβευθούν:
ένα με Πρώτο Βραβείο, τρία με
Δεύτερο και έξη με Τρίτο. Έ-
παινο θά πάρουν τά κατόπι δέκα
Ψευδώνυμα πού κλεινοψηφούν.

7. — Έπίσης θά βραβευθούν
και δέκα εκλογείς με κλήρω, ός
εξής: Από όλους όσους ψηφι-
σαν τή ψευδώνυμο πού έλαβε τή
Πρώτο Βραβείο των Ψευδωνύ-
μων, θά κληρωθή ένας πού θά
λήβη έπίσης τή Πρώτο Βραβείο
των Έκλογέων. 'Απ' όλους ό-
σους έψηφισαν τή ψευδώνυμο
πού έρχεται πρώτο στο Β' Βρα-
βείο των Ψευδωνύμων, θά κλη-
ρωθή ένας και θά έλθη έπίσης
πρώτος στο Δεύτερο Βραβείο
των Έκλογέων. Τό ίδιο θά γί-
νη γιά καθέν από τή δέκα βρα-
βευθέντα ψευδώνυμα. Με τόν ί-
διο τρόπο θά κληρωθή και 'Επαί-
νος σέ δέκα Έκλογείς απ' αυ-
τούς πού έψηφισαν τή έπαινε-
θέντα δέκα Ψευδώνυμα.

8. — Δώρα θά λάβουν τή ίδια
και όσοι έχουν Βραβείο Ψευδω-
νύμων και όσοι έχουν Βραβείο
Έκλογέων: οι τού Α' Βραβείου
βιβλία 15 δραχμών, οι τού Β' 10
δραχμών και οι τού Γ' 5 δραχ-
μών, και Έκλογών των από τίς
έκδοσεις τής Διαπλάσεως. Κι' ό-
λοι όσοι θά βραβευθούν, είτε ός
εκλογείς είτε ός εκλεχθέντες,
δικαιούνται να στείλουν τή φω-
τογραφία τους να δημοσιευθή.

9. — Έξοσημα θά κληρωθούν ά-
πό σαράντα σ' όσους έχουν Α'
Βραβείο, είτε ψευδώνυμο, είτε
Έκλογέων, και αναλόγως σ'
όσους έχουν Β' ή Γ' Βραβείο και
'Επαίνο.

10. — Ψηφοδέλτια είναι δεκτά
από σήμερα μέχρι τέλους Μαρ-
τίου 1930.

Δήλωση. — Οι Μ. Άγγελίες
τού Δημοψηφισματος πρέπει να
είναι άπολυτός σεμνές και ε-
πηρείες, συστάσεις κι' έπαινοι
μόνο ψευδώνυμο υποψηφίων, ή
άπλες αναγραφές των ψευδών-
μων αυτών γιά υπόμνηση. Κατη-
γορίες, άντεργλήσεις, πολιτικοί
ύπαινωγμοί κτλ. δέν δημοσιεύον-
ται.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ
οι συνδρομηταί μου, δταν
λήγη ή συνδρομή των, να
έχουν άνανεώσουν άμέσως,
χωρίς να με υποβάλλουν εις
τόν κόπον και τή έξοδον να
τό υπενθυμίζω στον καθέ-
να ιδιαιτέρως. Η έγμαιρη
άνανέωση τής συνδρομής
είναι τή πρώτιστον χρέος
τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αθήναι, 22 όδος Εύριπίδου
τήν 19 Νοεμβρίου 1929.

ΕΙΝΑΙ άδύνατο να παραστήσω
τόν ένθουσιασμό πού προκαλέσαν τή
Νέα τού 1930! Κατενθουσιασμέ-
νοι κι' όσοι ήρθαν στό γραφείο μου
αυτές τίς τρεις ημέρες, — από τή
Σάββατο ός σήμερα πού σάς γρά-
φω, — κατενθουσιασμένοι κι' όσοι
μου έγραψαν μετά τήν άνάγγωση
τού περασμένου φύλλου. Χαίρονται
όχι μόνο γιατί θά διαδοθούν τόσα
άρατα πράγματα, αλλά και γιατί
θά μπορούσαν να ξεσπαθώσουν ε-
κολούτατα. Και ποιά, λένε, δέν θά
βελήση να γίνει συνδρομητής σ' ένα
περιοδικό πού θά δημοσιεύη «Κα-
λόβα τού μπαρούτι-Τόμ» «Τρεις
μηνούς-αεροπόρους στο Βόρειο
Πόλο», «Βασιλιά τής 'Ερημού»
και τόσα άλλα;... Τρανό δέγμηνα
τού γενικού ένθουσιασμού είναι κι'
ή συρροή έγγραφών κι' άνανεώ-
σεων. "Όστε μπορεί να είμαι α-
ριστοτήνη και να έλλπω, ότι ή
κίνηση τού 1930 θά είναι μεγαλύ-
τερη από κάθε περασμένο χρόνο.

Τή Γελασιή Μικρούλα άνατά
στις παρατηρήσεις τού Ουράνιου
Τόξου. Μάλιστα, λέει τή κορίτσια
πού έχουν ψευδώνυμο και παίρνουν
μέρος στην κίνηση, είναι τριπλα-
σια από τάγορία. Άλλά γιατί είναι
τριπλάσια; Μήπως αυτό σημαίνει
πώς τή κορίτσια είναι πιο ενεργη-
τικά, ξεσπαθώνουν πιο πολύ κι' ά-
γαπούν τή γράμματα και τή δια-
πλάσι περισσότερο από τάγορία;...
"Όσο γιά τόν ισχυρισμό ότι τή κο-
ρίτσια εύκαρινον περισσότερο, ή φι-
λή μου δέν τόν παραδέχεται καθό-
λου. Τό χειμώνα, λέει, κορίτσια
κι' όγόρια πηγαίνουν σχολείο. Τό
καλοκαίρι έπίσης κορίτσια κι' άγό-
ρια έχουν διακοπές. Τί κάνουν ό-
μως τή καλοκαίρι, τρεις μήνες, τά-
γόρια; Αναπαύονται κι' όλο άνα-
παύονται. Ένώ τή κορίτσια έχουν
και τίς δουλειές τού σπιτιού: κέν-
τημα, ξεσκόνισμα, συρρίσμα, άκο-
μα και κουζίνα. Και πάλι βρίσκουν
καιρό να καταγίνονται και με τή
Διαπλάσι. Ένώ τάγορία, πού θά
μπορούσαν να λύνουν Άσκήσεις, θά
συνθέτουν, να κάνουν ό,τι θέλουν
άνεμόχλητα, δέν κάνουν τίποτα!
"Η εύκαρία λοιπόν τούς λέπει ή
κάτι άλλο; Κι' ή Γελασιή Μι-
κρούλα προσθέτει: «Μόνο τήν τρί-
τη παρατήρηση τού Ουράνιου Τό-
ξου τή βρίσκω σωστή. Άλλά και
άν δ αριθμός κοριτσιών και άγο-
ριών ήταν ίσος, πάλι τή κορίτσια
θά διακρίνονταν, είμαι βέβαια». —
Αυτό δέν πιστεύω να τή παραδέχαι-
το τού Ουράνιου Τόξου...

Φοιτητρια κι' ή Πορφυρογέν-
νητη! Μού τήκρυβε τήσων καιρό,
ότι είχε σκοπό να κολοβούθη φιλο-
λογία, γιάτ' ήθελε να μου κινή
συμφερί. Και μού τή λέει τώρα,
αναγγέλλοντας και τήν επιτυχία
τής σής εισηγητικής εξέτασης. "Ω,
με πώς δικαιολογημένη χαρά! Μά
ή Πορφυρογέννητη χαιρείται άκό-
μα πού πάτησε κι' ή Γλυκομήλητη,
κι' έτσι οι δύο άγαπημένες φίλες
θά πάρουν μαζί και τή φοιτητική

ζωή, όπως έκμαν τή μαθητική
τους. "Αμ' εγώ; Ποιά τή χαρά
μου πού θάχω άκόμα δύο φίλες
φωιτητριες!

Τό Δαγωνικό άπαντ' έπίσης
στό Ουράνιο Τόξο. Τά επιχειρή-
ματά του είναι σχεδόν τή ίδια με
τής Γελασιής Μικρούλας πού ά-
νέφερα παραπάνω. Θά περιορισθώ
λοιπόν στό τελευταίο, πού είναι
άλλοιότιμο. Πρόκειται γιά τήν πα-
ρατήρηση τού Ουράνιου Τόξου ό-
τι τάγορια μπαίνουν στην ζωή νερί-
τερα από τή κορίτσια, έπομένως
δέν μπορούν να μένουν στην κίνηση
πολύ καιρό. Άλλά ούτε αυτό δέν
τό παραδέχεται τή Δαγωνικό. Για-
τί, λέει, όταν ή οικογένεια είναι
πλούσια, και τάγορια τής δέν είναι
υποχρεωμένα να άργασθούν γιά βί-
οποισιά, όπως δέν είναι και τή κο-
ρίτσια. "Όταν πάλι ή οικογένεια
είναι φτωχή, τή ίδιο πρέπει
να άργασθούν και τάγορια τής και
τμή κορίτσια τής. Πού είναι λοιπόν
αυτή ή διαφορά όπέρ των άγοριών;
— "Η ίδια με ρωτά τί πρέπει να
κάνη, πού τής χρωστούν τόσοι τε-
τραδάκι Μ. Μυστικών. 'Ιδού: Νά
τοίς περιμένη άκόμα κανένα
μήνα. Κι' ύστερα, με Μικρή Άγ-
γελία, και με μεγάλη εύγένεια, να
ζητήση τή χρέος απ' όλους εκεί-
νους, άνοηστώς, πού θά τής χρω-
στούν τίς τότες. 'Έτσι θά 'ίδουν όλοι,
ότι αυτοί οι κούρια δέν ανταποδί-
δουν τή τετραδάκι και κανείς πιά
δέν θά τούς έμπιστεύεται να τούς
στείλη όταν θά ζητήσουν πάλι ά-
ταλλαγές...

Η Αιλίνα Μανουοάνη φαντά-
ζεται ή οικοσύρα πού έχω με τό-
σα παιδιά, πού τή ένα μού γράφει
γιά τούτο, τή άλλο ρωτά γιά κείνη,
τό τρίτο ζητεί τετραδάκι, λυοέχρη-
τα και καθεξής. Θά με πιάνη, λέει,
πυρετός. 'Έτσι μοιάζω με μητέρα
πού έχει πολλά παιδιά κι' ύποφέ-
ρει γιά τήν αγάπη τους. Άλλά γιά
αυτό τή και τή παιδιά μου πρέπει να
άγαπούν πολύ και να ξεσπαθώνουν.
— "Η ίδια μού παραπονιέται ότι ή
Μελαγχολική Ύπαρξις έπαψε να
έχει τή γράφη, πράγμα πού τή λυπει
πολύ. Άλλά δέν πιστεύω να προσέ-
χεται από δυσάρεσκεια ή παρεξή-
γηση. "Η Μ. Ύ. θάταν αβ'όν τόν
καιρό άπασχολημένη. Και θά τής
γράφη.

Δέν άμφιβάλλω, 'Αση. Πελα-
γινή, ότι τώρα πού έχουν και τή
Σύλλογος τους, τή καλά μου Πατρι-
κόπουλα θά κάνουν ό,τι μπορούν
γιά τή διάδοσή μου. Και μπορούν
πολλά, γιατί ή πόλη τους είναι με-
γάλη κι' εκατοντάδες παιδιά μπο-
ρούν να βρεθούν εκεί, πού νάχουν
τά μέσα να γίνουν συνδρομηταί. Τό
διήγημα και τή μονόλογο, — γιά τή
Σέλλα Συνεργασίας βέβαια, — θά μού
τά στείλεις να τή κρινω όταν ιδής
πώς άρχισα πάλι να δέχομαι. Γιά
τέλλο σύμφωνοι.

Μήν τή λές αυτό, Κυρά Φροσύ-
νη! "Όση κι' αν είναι ή γραμμα-
τοπλημύρα μου, δέν είναι παιδί
μου πού να τή ξεχνώ, κι' άνηγο-
χούσα και λυπόρουν γιά τή απηή
σου. Τώρα μ' άποζημιώνει τ' ά-
ρατο σου γράμμα, συνοδευμένο κι'
από τήν άνανέωση τής συνδρομής
σου, από τίς πρώτες. Βεβαίωςτα

πού είναι προτέρημα αυτό, «να θέ-
λις να κάνης γρήγορα τίς δουλειές
σου και να μην περιμένης τήν τε-
λευταία στιγμή». Στά τελευταία
αυτά φυλλάδια, όπου είχα να δη-
μοσιεύω τόσα υποχρεωτικά, άπα-
ραίτητα, δέν ήταν δυνατό να χωρέ-
ση κι' ή Κυριακή. Άλλά θά δη-
μοσιευθώ σ' ένα από τή πρώτα τού
1930.

Και μού, Κουκίτσα, παράγγη-
σες να μού γράψης, αλλά δέν πα-
ραπονιέμαι αφού σ' έμπόδισαν τή
μαθήματα. Χαίρω πολύ γιά όλ' αυ-
τά πού μού γράφεσαι — μεταξά μας,
— κι' εδχομαι τήν ίδια επιτυχία ός
τό τέλος. Ναι, τέτοια μικρά ποσά
μπορείς να μού τή στέλνης σέ γραμ-
ματόσημα.

Τίποτα δέν σ' άμποδίζει, Σάν-
θιπιτε, να μεταχειριέσαι τή λέ-
ξη πού σ' άρέσει, όταν είναι κι'
αυτή δημοτική, ή όταν μπορεί να
παρή τή δημοτικό τύπο. Κι' εγώ
από τήν «άργητα» θά προτιμούσα
τήν «άργοπορία». Άλλά γιά τήλλα
έγεις άδικο. "Ο σοστάς δημοτικός
τύπος είναι έρχομαι-ήθεθα, κι'
όχι ήθεθα. Πριν από τή θ, τή Ρ
καλάς, πού λές, πού εύκολα από
τό Α, και γιά αυτό ο λαός τή έκα-
μη ήθεθα, αλλοιάς θά τή άφινε ή-
θα, όπως άφηος τόσους άλλους
φθόγγους από τήν αρχαία. Πολλοί
μάλιστα λένε και ήθετα. Τό έξέρω
ότι, από τή σχολείο, από τή βί-
βλιο, μάθαμε να προφέρουμε ήθεθα
κι' ότι πολλές φορές τή γράφομε
έτσι και στην δημοτική. Άλλά εί-
ναι λάθος, όπως είναι και πολλά
άλλα, πού τή κάνουν από συνή-
θεια ή από άμέλεια. "Η γλώσσα
πού μιλούμε οι γραμματισμένοι, —
δημοτική πάντα στην βάση τής, ά-
λλά επιτραχημένη από τή σχολείο, —
είναι άκατάστατη κι' άκανόνιστη.
"Ε, όταν τή γράφομε, πρέπει, κα-
τό τή δυνατό, να τήν κανονίζου-
με. Χωρίς κανόνα δέν υπάρχει
γλώσσα. Και προπάντων οι λογο-
τέχνες δέν μπορούν ναχουν αυτές
τίς άνοηχνές ιδέες.

Δέν βρήκα πολλά όρθογραφικά
λάθη στό γράμμα σου, Ξευτημέ-
νο Πουλί, θά σοδ συγχωρήσοο ό-
μως και περισσότερα, αφού έμεις
τόσον καιρό στο κρεβάτι, κι' έχο-
σες τόσα μαθήματα. Καταγίνου
ώρα κάπως περισσότερο και γρήγο-
ρα θάναπληρώσης.

Στό χωριό πού ζής, Χαλιμά,
δέν μπορείς να γνωρίζης κι' άλλα
Διαπλάσοπουλα, αφού... δέν ύπάρ-
χουν. Μπορείς όμως να έμικονω-
νής πνευματικώς με δσα θέλεις. Νά,
π. χ. με τήν Πάνθηα 'Αβραδά-
του, πού τόσο θαυμάζεις τίς Άσκή-
σεις τής, δέν έπικονώνεις όταν τίς
μελετάς και τίς αναλύεις έτσι; Ού-
τε είναι δύσκολο να μάθης και σέ
να συνθέτης, μελετώντας καλά τίς
Άσκήσεις των άλλων.

"Ελαθα ένα γράμμα με τή ψευ-
δώνυμο Έργο Άμορτιάλη (χωρίς
δνομα) πού είχε μέσα 50 δραχμές
γιά μιὰ τριμήνη συνδρομή και γιά
τετραδάκι Μ. Μυστικών. Άλλά ό
φάκελλος, από πιάσ, έχει γιά άπο-
στολέα ένα φίλο μου, πού τή ψευ-
δώνυμο πού είναι Πετρονός Πήγα-
σος. Γιά τούτον λοιπόν είναι ή συν-
δρομή και τή τετραδάκι, γιά τόν Πε-

τρονός Πήγασος ή γιά τή "Έργο Ά-
μορτιάλη; Περιμένω διασάφηση γιά
να έπιλέσω.

"Έρωτας 'Επιστολάς μού έστει-
λαν από τήν τήν έβδομάδα κι' οι εξής:
'Αουραόβροντο, 'Αγαπημένη,
Μικρή 'Αρτίστα, Κούκλα τού
Χαλανδρίου, Δέλια, Λυσόχαρο,
Ουράνιον Τόξον, Λούρα Λυ-
πιάτη, 'Αρροδίτη τής Μήλου,
Μεγάλη 'Ελλάς, 'Εβελον, Χα-
δέλας, Πορφυρί, Μικρομέγαλη,
Ζωίτα Διαπλάσσοικα και Νεμε-
σις. — Έξέτελεσα τίς παραγγέλι-
ες των κι' εύχαριστώ γιά άνανεώσεις,
ξεσπαθώματα και καλά λόγια.

"Η Διαπλάσις άσπάζεται τούς
φίλους τής: Κόρη τής Σελήνης
(δέν παράζει φτάνει πού πέυρες
νέ μπής στο Γυμνάσιο χαιρω πού
γνώρισες εκεί τόσο καλές διαπλά-
σοπούλες.) Πολωνέζαν (έστειλα
εύχαριστώ πολύ γιά τή καλά λό-
για κι' ή Χιονία...) Τσάμπερλιν
(γιά τήν ώρα δέν θά μού στείλεις
τίποτα, γιατί δέν δέχομαι παρμέ-
νη, και τώρα πού θά βγή ό 'Όδη-
γός, θά 'ίδης εκεί όλους τούς όρους
τής Σέλλας Συνεργασίας.) 'Ανθή
Ρόδημ (έλαθα, εύχαριστώ γιά να
μή σοδ άπαντήσω, θά πη ότι δέν
είχα τόπο γιατί όταν έχω, άπαν-
τώ σ' όλες τίς ερωτήσεις πού ένδια-
φέρουν κάπως και τούς άλλους σ'
εύχαριστώ και γιά τή ξεσπαθώμα
πού μού έτοιμάζεις.) Κ.Μ. (τό ψευ-
δώνυμο αυτό είναι πρός τή παρόν έ-
λεύθερο χαιρω κι' εύχαριστώ γιά
όσα μού γράφεις τή έξέρω ότι οι φί-
λοι μου και χωρίς Διαγωνισμό, χω-
ρίς άμοιές, θά ξεσπαθώναν τή Ι-
διο, γιατί έθερούν χρέος τού ξε-
σπαθώμα; αλλά έτσι, γιά τούς δικούς
εύχαριστήση, τούς δίνω και τ' ανα-
λόγα Βραβεία.) Νταϊζή (μέ κι' ό-
κ. Ή. εύχαριστήθηκες πολύ πού γνώ-
ρισες μιὰ τόσο καλή Διαπλάσοπού-
λα κι' είχες, άλλθβια, τύχη πού
έκείνο τή απόγεμα ήταν στό γρα-
φείο του κι' ό "Άλχη Θούλος κι' ό
Τέλλος Άγρας.) Πιτσιρίκιον (και,
δ μυσιστορήματα δημοσιεύονται σ'
αυτόν τόν τόμο, χωρία τή διηγήμα-
τα και τήλλα. Όχι, τή βραβείο των
Ίσοτιμων δέν μπορεί να συμψηφισθώ
γιά τή συνδρομή αυτή είναι άλλο.)
'Αργιόγασαν (ναι, ό μπαμπάς σ'
ένέγραψε γιά τή 1930 κι' εύχαρι-
στώ πολύ άποχολείο ή Α.Μ. δέν έ-
νεγράφη άκόμη γιά τής πής όμως
να μην έξαόση να σημαίωση, όταν
θά μού στείλη τή συνδρομή τής, ό-
τι από σένα με γνώρισες.) Μαγεμέ-
νη Λίμνη (πού άρατο τή γραμ-
ματάκι σου μ' εύχαριστήθηκες πολύ
και τή ένδιαφέρο τής δασκάλας σου
γράψε μου όταν σ' αφήνουν καιρό
τά μαθήματα.) Γλυκομή μου Κέ-
νομα (έστειλα 6 τετραδάκι δέν πει-
ράζει, λαβαίνεις μέρος στο Πέντα-
θλο τού 1930.) Βοναπόρην (δέν
πρέπει ν' άμφιβάλλης γιά τήν αγά-
πη μου, είμαι μητέρα ένώ, κι' ή
αγάπη τής μητέρας, όπως είπες ό
Βίκτωρ Ούγγω, έχει τούτο τή θαυ-

